

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE
ZA 2024 ROK**

Tarnów, kwiecień 2025 rok

Spis treści

1. WSTĘP.....	4
2. PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE.....	5
2.1 Obszar działania	5
2.2 Struktura organizacyjna	5
2.3 Zasoby kadrowe	5
2.4 Zasoby lokalowe	7
2.5 Realizowane zadania.....	7
2.6 Udział w realizacji programów lokalnych.....	9
2.7 Wydatkowane środki finansowe	10
3. DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA	12
3.1 Działania wynikające z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych	12
3.2 Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym.....	15
3.3 Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	27
3.4 Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy	28
4. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	30
4.1 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	30
4.2 Mieszkania wspomagane przy ul. Krzyskiej 17B.....	30
4.3 Program „Karta Tarnowskiego Seniora”	31
4.4 Korpus Wsparcia Seniorów.....	31
4.5 Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa	32
4.6 Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej	32
4.7 Klub Senior+.....	33
4.8 Zadania w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.....	33
4.9 Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych	36
4.10 Inne działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	36
5. WSPARCIE RODZINY	37
5.1 Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	37
5.2 Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	40
5.3 Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	42
5.4 Zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty.....	42
5.5 Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	43
5.6 Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	45
5.7 Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.....	46
5.8 Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych	47
5.9 Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne	48
5.10 Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	50
5.11 Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej	52
5.12 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	54
5.13 Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej	55
5.14 Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	57
5.15 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	57
6. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE	57
6.1 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego	57
6.2 Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień.....	61

7.	DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK OBJĘTYCH NADZOREM POMOCNICZYM CENTRUM	63
7.1	Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)	64
7.2	Domy Pomocy Społecznej (DPS)	64
7.3	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD).....	65
7.4	Zespół Żłobków.....	67
7.5	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW)	68
7.6	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.....	69
7.7	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”	69
7.8	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych „Bezpieczna Przystań”.....	70
7.9	Mieszkania wspomagane i treningowe	70
7.10	Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (PONON).....	71
7.11	Placówki Wsparcia Dziennego.....	71
7.12	Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”	72
8.	REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	73
8.1	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024.....	73
8.2	Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024.....	74
8.3	Program „Aktywny samorząd”	74
8.4	„Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”	75
8.5	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”	76
8.6	Program „Zajęcia klubowe WTZ”	76
8.7	Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna.....	76
8.8	Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”	78
8.9	Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”	79
9.	KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2025 ROKU	79

1. WSTĘP

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, zwane dalej „Centrum”, realizuje zadania z zakresu polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, mieszkalnictwa, przeciwdziałania uzależnieniom oraz pobudzania aktywności obywatelskiej. Ponadto sprawuje nadzór nad działalnością jednostek sektora polityki społecznej, w tym domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodka interwencji kryzysowej, żłobków, placówek opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja usług Centrum odbywa się przy ścisłej współpracy lokalnych usługodawców: organów administracji publicznej, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej i podmiotów leczniczych.

Rola Centrum polega na wzmocnieniu i rozszerzeniu funkcji miasta jako koordynatora usług społecznych oraz na rozwijaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi instytucjami, co przyczynia się do podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Dyrektor Centrum przedstawia corocznie Radzie Miejskiej w Tarnowie sprawozdanie z działalności Centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Opracowany dokument przedstawia działalność Centrum w 2024 roku. Rozdział drugi zawiera podstawowe informacje o jednostce, takie jak obszar działalności, struktura organizacyjna, zasoby, realizowane zadania oraz wydatkowane środki finansowe. W rozdziałach od 3 do 6 szczegółowo omówiono zadania realizowane w 2024 roku w podziale na obszary tematyczne, tj.: działalność pomocowa i integracyjna, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcie rodziny, rehabilitacja społeczna i zdrowie publiczne. Rozdział 7 skupia się na zadaniach i inicjatywach realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej funkcjonujące w mieście, nad którymi Centrum sprawowało nadzór w 2024 roku, oraz organizacje pozarządowe, którym Gmina Miasta Tarnowa zleciła do realizacji zadania publiczne. W rozdziale 8 przedstawiono programy i projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych, które były realizowane w ubiegłym roku w ramach działalności Centrum. Materiał zamyka rozdział 9, w którym nakreślono kluczowe cele i plany dla Centrum na rok 2025. Wszystkie dane zawarte w tabelach pochodzą z opracowań przygotowanych przez Centrum.

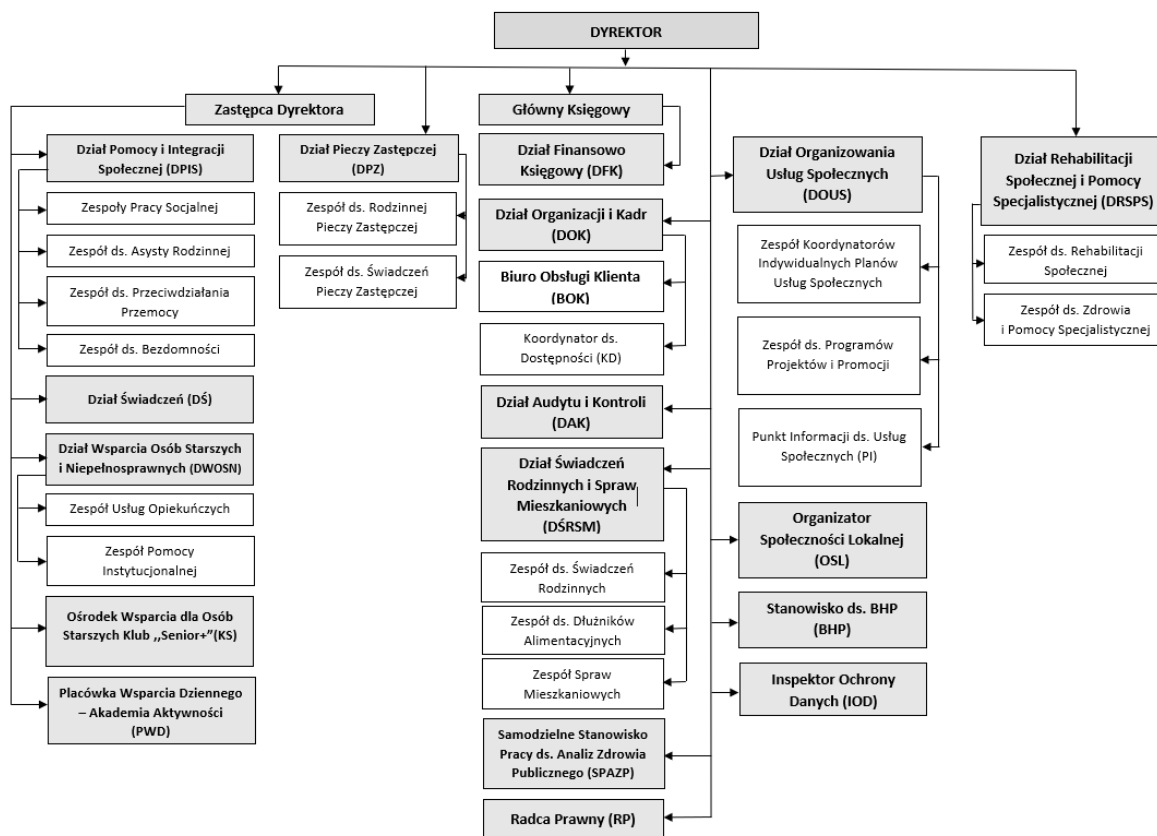
2. PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE

2.1 Obszar działania

Obszarem działania Centrum było Miasto Tarnów. Podział terytorialny Tarnowa na rejony pracy socjalnej, który obowiązywał w 2024 r. obejmował 4 rejony. Wykaz ulic przypisanych Zespołom Pracy Socjalnej w poszczególnych rejonach dostępny był na stronie internetowej Centrum.

2.2 Struktura organizacyjna

W strukturze organizacyjnej Centrum wyodrębniono 10 działów, dzielących się w miarę potrzeb na zespoły oraz 5 samodzielnych stanowisk pracy. Ponadto w ramach Działu Organizacji i Kadr wyodrębniono Biuro Obsługi Klienta, działające w formule Sali operacyjnej z elektronicznym systemem przyzywowym, oraz Koordynatora ds. Dostępności. W obrębie struktury organizacyjnej Centrum funkcjonuje również Placówka Wsparcia Dziennego – Akademia Aktywności oraz ośrodek wsparcia dla osób starszych „Klub Senior+”. Schemat organizacyjny Centrum jest przedstawiony na poniższym rysunku (stan na 31 grudnia 2024 r.).

2.3 Zasoby kadrowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. kadra pracowników Centrum (łącznie z osobami zatrudnionymi na zastępstwo) wynosiła 201 osób (183 etaty). W strukturze zawodowej pracowników najliczniejszą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych oraz pracownicy socjalni.

Lp.	Stanowisko	Liczba osób	Liczba etatów
I	Kierownicze stanowiska urzędnicze, w tym:	16	13,75
1.	Dyrektor	1	1
2.	Zastępca dyrektora	1	1
3.	Główny księgowy	1	1
4.	Kierownik działu	11	8,75
5.	Zastępca kierownika działu	2	2
II	Pracownicy socjalni, w tym:	65	59
1.	Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator	4	3,25
2.	Starszy specjalista pracy socjalnej	9	8,5
3.	Specjalista pracy socjalnej	17	16,25
4.	Starszy pracownik socjalny	11	11
5.	Pracownik socjalny	24	20
III	Specjaliści, w tym:	3	2,60
1.	Psycholog	2	1,60
2.	Pedagog	1	1
IV	Koordynator indywidualnych planów usług społecznych	4	3,75
V	Organizator społeczności lokalnej	2	2
VI	Inspektor ochrony danych	1	0,25
VII	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	5	5
VIII	Asystent rodziny	6	6
IX	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych	73	68,30
X	Pozostałe stanowiska pomocnicze i obsługi	26	22,35
Ogółem		201	183

Wiek	Liczba osób	w tym liczba pracowników socjalnych
do 25 lat	10	8
26 – 35 lat	50	11
36 – 45 lat	74	29
46 – 55 lat	46	12
56 – 60 lat	16	4
61 i więcej lat	5	1
Ogółem	201	65

Liczba pracowników posiadających wyższe wykształcenie		164
Liczba pracowników posiadających specjalizacje:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	20
	II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	5
	z organizacji pomocy społecznej	9

Realizacja zadań w Centrum, które dynamicznie rozwija swój katalog usług, stanowi wyzwanie wymagające zaangażowania profesjonalnej i odpowiednio przygotowanej kadry. W obliczu ciągłych zmian w rzeczywistości społecznej oraz rosnących potrzeb mieszkańców niezbędne jest systematyczne rozwijanie umiejętności oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników.

W kontekście tych założeń, w minionym roku oceny pracownicy Centrum aktywnie poszukiwali możliwości poszerzania swojej wiedzy. W tym celu uczestniczyli w różnorodnych formach kształcenia, takich jak szkolenia, spotkania branżowe, konferencje, warsztaty oraz wizyty studyjne. Dodatkowo, rozwój zawodowy był wspierany przez nowoczesne platformy e-learningowe, które umożliwiły pracownikom elastyczne i dostosowane do ich potrzeb doksztalcenie. Dzięki tym działaniom pracownicy nie tylko wzbogacili swoje umiejętności, ale również zyskali cenną wiedzę, która pozwala im skuteczniej realizować zadania polityki społecznej. Część szkoleń finansowanych było ze środków własnych jednostki, część to szkolenia bezpłatne (w ramach środków pochodzących z Unii Europejskiej). W 2024 r. korzystano również ze środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W 2024 roku w ramach reintegracji zawodowej w Centrum Integracji Społecznej (CIS) praktyki zawodowe odbywało 18 osób, z czego 12 osób kontynuowało praktyki na podstawie umów z 2023 roku. Ponadto praktyki zawodowe w 2024 roku zakończyło 12 osób. Z kolei praktyki studenckie odbyło 4 osoby, z czego 1 osoba po praktyce została zatrudniona w ramach umowy o pracę. W ramach współpracy z Tarnowskim Centrum Integracji Społecznej (TCIS) w 2024 roku jedna osoba odbywała w Centrum warsztaty zewnętrzne.

2.4 Zasoby lokalowe

Główna siedziba Centrum zlokalizowana jest przy ul. Kazimierza Brodzińskiego 14. Znajduje się tu Biuro Obsługi Klienta, w tym Punkt Informacji ds. Usług Społecznych, w którym obowiązuje system kolejkowy, dzięki czemu obsługa mieszkańców przebiega w sposób płynny i uporządkowany. W głównej siedzibie funkcjonuje także Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych, Organizator Społeczności Lokalnej oraz działy administracyjne. Zadania realizowane są także w budynkach przy Al. Matki Bożej Fatimskiej 9 (Zespoły Pracy Socjalnej, Zespół ds. Bezdomności, Dział Świadczeń), ul. Eliasza Goldhammera 3 (Dział Organizowania Usług Społecznych, Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej, Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych, Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy) oraz ul. Juliana Goslara 5 (Dział Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Asysty Rodzinnej). Ponadto w budynku przy ul. Gumniska 25 działają dwie placówki funkcjonujące w strukturze Centrum – Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” oraz Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych Klub „Senior+”. Ponadto Centrum prowadzi 15 mieszkań wspomaganych przy ul. Krzyskiej 17B.

2.5 Realizowane zadania

Centrum jest jednostką budżetową utworzoną w celu świadczenia usług społecznych, które stanowią zadania własne Gminy Miasta Tarnowa oraz zadania z zakresu administracji rządowej zlecone Gminie Miasta Tarnowa. Z uwagi na to, że Tarnów jest miastem na prawach powiatu, realizuje zarówno zadania przynależne gminie, jak i powiatowi. **W 2024 roku z usług Centrum skorzystało ponad 30 tys. osób.**

W 2024 roku Centrum realizowało zadania wynikające w szczególności z następujących ustaw:

- ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.),

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn.zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512),
- ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2024 r. poz. 506),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83),
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 953),
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1207),
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r. poz. 204),
- ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859 z późn. zm.).

Realizacja zadań wynikających z przywołanych ustaw zostanie przedstawiona w dalszych rozdziałach.

2.6 Udział w realizacji programów lokalnych

Wykonując zadania statutowe, Centrum było w 2024 r. realizatorem lub współrealizatorem następujących programów lokalnych, przyjętych w drodze uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta-Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXVII/657/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 r.),
- Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXX/679/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.),
- Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok (przyjęty uchwałą Nr XCVI/904/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r.),
- Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa do 2025 roku (przyjęty uchwałą Nr XC/854/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r.),
- Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025 (przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r.),
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024-2026 (przyjęty uchwałą Nr C/945/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lutego 2024 r.),
- Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” (przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r.),
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021–2025 (przyjęty uchwałą Nr XLIX/441/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r.),
- Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026 (przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/736/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r.),
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026 (uchwała NR XCVI/911/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r.)¹,
- Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023-2027 dla miasta Tarnowa (przyjęty uchwałą Nr LXXXII/775/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r.),
- Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r.),
- Program Osłonowy pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 (przyjęty uchwałą nr XCVII/928/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 stycznia 2024 r.)
- Program Osłonowy pn. „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2024-2028” (przyjęty uchwałą nr XCIV/880/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 9 listopada 2023 r.)
- Program „Karta Tarnowskiego Seniora” (przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r.),

---

¹ Poprzedni Program nosił nazwę „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026” (przyjęty uchwałą Nr LXXXI/762/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 stycznia 2023 r.). Z uwagi na zmianę ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadzono uchwałą zmianę tytułu Programu.

- Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok (przyjęty uchwałą Nr XCV/885/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2023 r.),
- Wieloletni program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr XLII/361/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 r.).

2.7 Wydatkowane środki finansowe

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej i innych realizowanych przez Centrum w 2024 r. pochodziły z budżetu Gminy Miasta Tarnowa (GMT), dotacji celowych z budżetu państwa, Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, Funduszu Pomocy, Funduszu Pracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz ze środków Unii Europejskiej (UE).

Środki finansowe na realizację zadań w 2024 r. obejmowały:

Środki finansowe na realizację zadań Centrum	Wydatkowana kwota ogółem (zł)	%
Zadania realizowane w ramach budżetu Centrum w tym:	111.034.692,57	100%
Budżet GMT	48.192.469,52	43,40%
Zadania zlecone – środki dotacji	47.442.434,56	42,73%
Zadania własne dofinansowane środkami dotacji	12.887.098,97	11,61%
Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pomocy, Fundusz Pracy, inne źródła	1.691.809,75	1,52%
Fundusze Norweskie, środki UE	820.879,77	0,74%

Szczegółowe zestawienie środków wydatkowanych na realizowane przez Centrum zadania przedstawia poniższa tabela.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana (zł)	Środki własne miasta (zł)	Środki dotacji na zadania własne i zlecone (zł)	Fundusze Norweskie, środki UE (zł)	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy, Funduszu Pracy, inne źródła (zł)
Utrzymanie Centrum	17.178.899,22	15.374.146,75	1.804.752,47	0,00	0,00
Świadczenia z pomocy społecznej, w tym koszt prowadzenia mieszkań wspomaganych	15.948.670,98	7.714.788,37	8.233.882,61	0,00	0,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie, ustawa „Za życiem” składki na ubezpieczenie	40.474.248,38	38.428,16	40.435.820,22	0,00	0,00

społeczne i zdrowotne - wraz z kosztami obsługi zadania					
Świadczenia wychowawcze 500+ wraz z kosztami obsługi zadania (realizacja wypłat świadczeń objętych koordynacją Wojewody Małopolskiego)	20.986,30	0,00	20.986,30	0,00	0,00
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	3.732.752,22	3.116.044,36	66.580,63	0,00	550.127,23
Pomoc dla uchodźców z Ukrainy (świadczenia)	956.933,91	15.364,71	0,00	0,00	941.569,20
Dodatki mieszkaniowe, bon energetyczny	11.938.707,72	10.274.124,33	1.664.583,39	0,00	0,00
Pomoc finansowa dla uczniów	121.913,73	24.481,94	97.431,79	0,00	0,00
Wsparcie rodzin wielodzietnych (KDR)	8.597,00	0,00	8.597,00	0,00	0,00
Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie (nr projektu FEMP.06.26-IP.01-0282/24)”	57.338,36	0,00	0,00	57.338,36	0,00
Fundusze Norweskie	763.541,41	0,00	0,00	763.541,41	0,00
Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”	198.747,38	188.665,05	10.082,33	0,00	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych	17.429.007,08	10.591.499,16	6.837.507,92	0,00	0,00
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii	398.160,10	398.160,10	0,00	0,00	0,00
Dodatki ostonowe	986.114,88	0,00	986.114,88	0,00	0,00
Refundacja podatku Vat od paliw gazowych	200.113,32	0,00	0,00	0,00	200.113,32
Realizacja programu Korpus Wsparcia Seniorów	57.582,49	11.694,74	45.887,75	0,00	0,00
Prowadzenie Klubu Senior + w Tarnowie	172.432,55	108.251,31	64.181,24	0,00	0,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (w tym realizacja usług społecznych)	255.261,10	255.261,10	0,00	0,00	0,00
Program polityki zdrowotnej In-Vitro	36.409,60	36.409,60	0,00	0,00	0,00
Pozostałe zadania w zakresie ochrony zdrowia	98.274,84	45.149,84	53.125,00	0,00	0,00

Dodatkowo w 2024 r. Centrum realizowało zadania ze środków pozabudżetowych wskazanych w tabeli poniżej.

Środki pozabudżetowe na realizację zadań Centrum	Wydatkowana kwota ogółem (zł)	Źródło finansowania
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej w tym: - realizacja zadania - koszty obsługi	2.301.605,83 2.256.476,30 45.129,53	Fundusz Solidarnościowy
Opieka wytchnieniowa w tym: - realizacja zadania - koszty obsługi	1.734.077,43 1.700.075,91 34.001,52	Fundusz Solidarnościowy
Rehabilitacja społeczna i zawodowa, aktywny samorząd, zakład aktywności zawodowej, wyrównywanie różnic między regionami	7.368.316,00	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”	115.097,04	Fundusz Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego

3. DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA

3.1 Działania wynikające z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych

Program Usług Społecznych

Zgodnie z art. 4 ust. 1 z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych został przyjęty przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą Nr XCVI/904/2023 z dnia 14 grudnia 2024 r. Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji”. Projekt Programu podlegał konsultacjom społecznym w okresie od 13 listopada do 27 listopada 2023 r. Program został opracowany na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Program ma na celu zwiększenie dostępności usług społecznych, które są określane mianem „szytych na miarę”. Program dąży do zapewnienia wysokiej jakości usług społecznych, rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami różnych środowisk oraz poszerzenia oferty usług odpowiadających na potrzeby wskazane bezpośrednio przez mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa w przeprowadzonej diagnozie.

Usługi społeczne i zasady kwalifikowania do korzystania z usług społecznych

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej. Usługi świadczone są w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Podejmowane działania wpisują się w następujące zakresy: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia,

wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej.

Zgodnie z art. 35 wyżej wymienionej ustawy kwalifikowanie osób zainteresowanych do skorzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych, odbywa się za pośrednictwem Centrum na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, albo opiekuna prawnego. Podstawowym warunkiem, aby osoba zainteresowana mogła skorzystać z usług społecznych, było zamieszkiwanie na terenie Miasta Tarnowa. Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych przeprowadzali rozpoznanie indywidualnych potrzeb odbiorcy usługi w siedzibie Centrum tj. przy ul. Eliasza Goldhammera 3, lub w uzasadnionych przypadkach, w miejscu zamieszkania odbiorcy usługi. Kwalifikowanie odbywało się w toku rozmowy Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych z odbiorcą usług społecznych.

W ramach programu zostały zrealizowane następujące usługi społeczne dla mieszkańców miasta Tarnowa, które były świadczone nieodpłatnie:

1. Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia;
2. Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia, w tym:
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - Warsztaty z elementami sensoplastyki i zabawy integracyjne dla dzieci,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - Warsztaty taneczno-rytmiczne z elementami różnych stylów tanecznych dla dzieci i młodzieży z elementami różnych stylów tanecznych dla dzieci i młodzieży,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - Warsztaty ogólnousprawniające w formie zajęć na basenie z elementami nauki pływania dla dzieci i młodzieży,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - Warsztaty na ścianie wspinaczkowej dla dzieci i młodzieży,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - Warsztaty z zakresu wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tarnowa,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - zajęcia indywidualne z elementami integracji sensorycznej dla dzieci,
  - Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży - półkolonia letnia z CUS-em – „HackAktywni bez ekranów”;
3. Dogoterapia dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia;
4. Hipoterapia dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia;
5. Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych;
6. Poradnictwo dietetyczne dla mieszkańców Tarnowa;
7. Grupa wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami w tym pełnoletnich;
8. Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe dla osób dorosłych potrzebujących wsparcia we wskazanym zakresie, w tym:
  - Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe - Warsztaty ruchowo-usprawniające dla osób dorosłych, w tym seniorów
  - Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe - Warsztaty ogólnousprawniające oraz obniżające poziom stresu wraz z technikami oddechowymi i relaksacyjnymi dla osób dorosłych, w tym seniorów;
  - Warsztaty ruchowo – usprawniające i rozwojowe - indywidualne sesje neurologopedyczne dla dorosłych;

- Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe dla osób dorosłych - Indywidualne warsztaty terapeutyczne;
- 9. Mobilna pomoc w nagłych usterkach domowych dla osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub dla osób powyżej 65. roku życia, będące osobami samotnymi, lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65. roku życia;
- 10. Mobilne usługi fryzjerskie dla osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub dla osób powyżej 65. roku życia, będących osobami samotnymi, lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65. roku życia;
- 11. Mobilne usługi podologiczne dla osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub dla osób powyżej 65. roku życia, będących osobami samotnymi, lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65. roku życia;
- 12. Mobilne usługi porządkowe dla osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub dla osób powyżej 65. roku życia, będących osobami samotnymi, lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65. roku życia;
- 13. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego dla osób, które potrzebują wsparcia we wskazanym zakresie.

W minionym roku z usług społecznych skorzystało 1555 mieszkańców Tarnowa. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji programu zawiera „Informacja z realizacji Programu usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na rok 2024 pn. „Od potrzeb do realizacji”.

Organizowanie Społeczności Lokalnej

Organizowanie społeczności lokalnej to nie tylko rozwijanie form wsparcia społecznego uzupełniającego usługi społeczne. Polega ono na podejmowaniu różnorodnych działań mających na celu integrację i aktywizację mieszkańców.

W ramach organizowania społeczności lokalnej w 2024 r. skupiono się na organizowaniu spotkań, warsztatów czy wydarzeń mających na celu zbliżenie mieszkańców i budowanie więzi oraz tworzeniu przestrzeni do wymiany doświadczeń. Zorganizowano w tym celu:

- działania wspierające z zakresu aktywnych form spędzania czasu wolnego zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dorosłych (gry, zabawy, animacje, warsztaty), m.in. Kino letnie „NA BRODZIŃSKIEGO”, „Dzień Sportu w CUS”, Bieg Mikołajkowy,
- integrację międzypokoleniową pozwalającą na budowanie więzi międzypokoleniowych oraz wymianę doświadczeń, a także wspieranie współpracy poprzez udział w „Pisankowym Desancie 2024” oraz współorganizację cyklu spotkań „Herbaciane pogadanki”,
- wspólnie z Tarnowskimi szkołami podstawowymi zbiórkę żywności, w związku ze Świętami Wielkanocnymi, skierowaną do osób w trudnej sytuacji życiowej, starszych, niepełnosprawnych czy niesamodzielnych, wspieranych przez Centrum,
- działania mające na celu edukację i podnoszenie świadomości z zakresu profilaktyki zdrowia, podkreślenie jej znaczenia, a także promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia wśród rodzin, zachęcanie do regularnej aktywności fizycznej - Piknik „Zdrowa Rodzina”, Cykl „Siłownia dla MÓZGU” skierowany do seniorów, „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”,
- wydarzenia kulturalne, takie jak: koncert z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego 2024 w wykonaniu Dziewczęcego Chóru Katedralnego Puellae Orantes, SeniorArt, uroczyste przekazanie wałbrzyskiego symbolu rodzicielstwa zastępczego ANI Z ZIELONEGO WZGÓRZA

- w ramach ogólnopolskiej kampanii społecznej „Ania szuka domu”, uroczyste obchody Dnia Pracownika Socjalnego,
- wydarzenia mające na celu integrację osób pełnosprawnych z osobami z niepełnosprawnością na każdej płaszczyźnie życia społecznego - „DobroDzień’24”, w którym udział wzięły m.in. organizacje pozarządowe zrzeszające w swoich strukturach osoby z niepełnosprawnościami, Koncert kołęd i pastorałek w wykonaniu dziewczęcego Chóru Katedralnego PUELLAE ORANTES,
  - zbiórkę darów dla powodzian na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie,
  - wolontariat na rzecz osób starszych czy niepełnosprawnych, samotnie zamieszkujących lub dzieci i młodzieży znajdujących się w pieczy zastępczej w zakresie pomocy w nauce i organizacji czasu wolnego,
  - grupy wsparcia dla rodziców zastępczych: podczas spotkań rodzice zastępczy omawiali bieżące problemy z Dyrektorem Centrum, uczestniczyli w spotkaniach szkoleniowych z psychologiem i pedagogiem Działu Pieczy Zastępczej.

Działania w obszarze wolontariatu

W Centrum od 2023 r. działa Klub Wolontariuszy, który w 2024 r. zrzeszał 13 wolontariuszy w różnym wieku chcących pomagać potrzebującym, inicjować działania w środowisku lokalnym, wspomagać różnego rodzaju inicjatywy społeczne, charytatywne, kulturalne i sportowe, zgodne z działalnością statutową Centrum. Klub jest wspólnotą otwartą dla wszystkich, którzy chcą pomagać innym.

Wolontariusze angażowali się w organizowanie wydarzeń i zabaw dla lokalnej społeczności, pomagali dzieciom i młodzieży umieszczonym w pieczy zastępczej w nauce oraz organizowaniu im czasu wolnego, a także udzielali pomocy seniorom i osobom niepełnosprawnym, np. towarzysząc na spacerze czy robiąc zakupy.

Cele działania Klubu Wolontariusza obejmują uwrażliwianie uczestników na potrzeby innych osób oraz kształtowanie postaw prospołecznych, co ma na celu rozwijanie empatii i zrozumienia wśród członków społeczności, a także dążenie do inspirowania do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz kształtowania umiejętności pracy zespołowej. Ważnym celem jest także integrowanie różnych grup wiekowych i społecznych oraz pośredniczenie między osobami chętnymi do udzielania pomocy a tymi, którzy jej potrzebują.

3.2 Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030 to kluczowy dokument strategiczny, który wyznacza kierunki długofalowej polityki społecznej Miasta, uwzględniając zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne. Opracowywanie, wdrażanie, koordynowanie i monitoring tej Strategii są wymagane na mocy przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Strategia została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr LXVII/657/2022 w dniu 30 czerwca 2022 r.

Dokument składa się z trzech powiązanych ze sobą części:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030,
- Załącznik Nr 1 Diagnoza sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa,
- Załącznik Nr 2 Analiza zdiagnozowanych problemów społecznych w mieście Tarnowie z uwzględnieniem potrzeb oraz aktywności programowej w ich rozwiązywaniu.

W Strategii wyznaczono siedem głównych celów strategicznych projektowanych zmian, które obejmują konkretne działania niezbędne do rozwiązywania najważniejszych zdiagnozowanych w mieście problemów społecznych. Działania te skierowane są do wszystkich mieszkańców, ze szczególnym zwróceniem uwagi na osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i wykluczone społecznie, które zmagają się z różnymi trudnościami życiowymi, w tym osoby niepełnosprawne, beneficjenci rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, bezrobotni, ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie.

Wdrażanie zapisanych celów strategicznych i działań odbywać się będzie na przestrzeni najbliższych lat w ramach m.in. programów lokalnych i osłonowych z zakresu polityki społecznej, zarówno tych kontynuowanych, jak i nowych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- programów pomocy społecznej,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- oraz programów branżowych Miejskich Instytucji Kultury i zadań zapisanych w uchwale Nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r., dotyczącej określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Strategia podlega corocznemu monitoringowi, a po zakończeniu jej obowiązywania, czyli po 2030 r., zaplanowane jest przeprowadzenie ewaluacji. Koordynatorem procesu wdrażania, monitoringu, ewaluacji oraz aktualizacji Strategii, zgodnie z umocowaniem ustawowym jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Co roku Centrum przygotowuje i przedkłada Prezydentowi Miasta Tarnowa Raport monitoringowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030, który zawiera m.in. informacje na temat:

- działań podejmowanych w ramach programów lokalnych, osłonowych i branżowych, w zakresie realizacji celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań,
- wskaźników realizacji działań/zadań zapisanych w dokumencie,
- wybranych wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa oraz obszarów problemowych, wskazane zarówno w dokumencie głównym Strategii, jak i w załącznikach nr 1 i 2,
- budżetu, ram finansowych oraz źródeł finansowania Strategii,
- kontroli procesu zarządzania ryzykiem.

Raport zawiera także ocenę stopnia i efektywności wdrażania Strategii, dokonaną przez członków Zespołu oraz zaproszonych interesariuszy, którzy mieli wpływ na opracowanie i realizację tego dokumentu.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej to dokument opracowywany co roku przez Gminę Miasta Tarnowa, bazujący na analizie lokalnych uwarunkowań społecznych i demograficznych, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zasoby te obejmują w szczególności infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, a także informacje o osobach i rodzinach korzystających z takiej pomocy, ich problemach oraz liczbie. Celem opracowania jest przedstawienie w jak najszerszym kontekście bieżącej sytuacji, ale także ukazanie zachodzących zmian. Ocena wraz z rekomendacjami stanowi podstawę do planowania budżetu na kolejny rok. Zawarte w niej dane są zestawieniem informacji

dotyczących statutowej (bieżącej) działalności instytucji pomocowych. Współpraca instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych pozwala na opracowanie standardów, które służą zarówno ochronie mieszkańców Miasta, jak i poprawie ich komfortu oraz jakości życia. Ocena zasobów jest zatem dokumentem analitycznym, który poprzez zdiagnozowanie podstawowych potrzeb społeczności lokalnej umożliwia formułowanie wniosków i określenie planów działań na przyszłość. Dokument ten jest corocznie przedstawiany Radzie Miejskiej w Tarnowie do 30 kwietnia.

Beneficjenci objęci wsparciem przez Centrum na podstawie realizowanych ustaw

Liczba osób/rodzin/gospodarstw, którym przyznano świadczenia na podstawie:	
ustawy o pomocy społecznej	3.369
ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	124*
ustawy o świadczeniach rodzinnych	3.340
ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	6
ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	425
ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	1.017
ustawy o dodatkach mieszkaniowych	3.935
ustawy o dodatku osłonowym	2.827
ustawy Prawo ochrony środowiska (Program „Czyste Powietrze”)	459
ustawy o refundacji podatku VAT w 2023 r. i 2024 r.	298
ustawy o bonie energetycznym	4.303
ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2.813
ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	19
ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	6

*rodziny lub osoby mogły w okresie sprawozdawczym skorzystać z więcej niż jednej formy pomocy finansowej; w powyższym zestawieniu ujęte jednokrotnie.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Centrum realizowało pomoc mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Centrum działało na rzecz osób i rodzin, wspierając je w dążeniu do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiało im życie w warunkach zapewniających godność człowieka oraz podejmowało działania mające na celu usamodzielnianie życiowe osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Spośród ogółu mieszkańców miasta Tarnowa beneficjentami wsparcia realizowanego przez Centrum było w 2024 r. 1.869 rodzin. Centrum przyznawało świadczenia pieniężne i niepieniężne w ramach zadań własnych i zadań zleconych. Szczegóły przedstawione są w tabelach.

Przyznane świadczenia	Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	Liczba osób, które otrzymały świadczenia pieniężne	Liczba osób, które otrzymały świadczenia niepieniężne
Ogółem, w tym w ramach:	173.427	1.488	927
Zadań zleconych	4.077	0	8
Zadań własnych	169.350	1.488	927

Kryteria dochodowe warunkujące korzystanie ze świadczeń systemu pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 600 zł, osoby samotnie gospodarującej 776 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej okoliczności.

Powody uprawniające do korzystania z pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Beneficjenci Centrum ubiegali się o pomoc z następujących przyczyn:

Powody ubiegania się o świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	717	1.355
Bezdomność	145	146
Bezrobocie	536	1.275
Niepełnosprawność	917	1.379
Długotrwała lub ciężka choroba	1.435	2.311
Przemoc w rodzinie	30	77
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	217	988
- w tym wielodzietność	119	655
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, w tym:	64	239
- w rodzinach niepełnych	31	92
- w rodzinach wielodzietnych	14	81
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	47	71
Alkoholizm	204	294
Narkomania	17	22
Zdarzenie losowe	2	8
Sytuacja kryzysowa	20	29

Wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne

Pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad środowiskowy, niejednokrotnie wnioskował średnio o 2-3 formy pomocy w ramach jednego wywiadu. Wśród wywiadów przeprowadzanych na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej lub instytucji wymienić można m. in.: wywiady dotyczące ubiegania się o ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki stałe, zasiłki celowe, przyznanie schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”, o umieszczenie w domach pomocy społecznej, o specjalny zasiłek opiekuńczy, o zasiłek dla opiekunów, o świadczenia pielęgnacyjne oraz wywiady „alimentacyjne” z osobami zamieszkałymi w Tarnowie, których bliscy ubiegają się o świadczenia z pomocy społecznej, a mieszkają poza Tarnowem.

Liczbę przeprowadzonych w 2024 r. wywiadów przedstawia tabela.

Rodzaj	Liczba
Rodzinne wywiady środowiskowe	6.822
Wywiady „alimentacyjne” u krewnych osób ubiegających się o świadczenia z systemu pomocy społecznej	131
Wywiady środowiskowe dla potrzeb świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych	79
Wywiady przeprowadzone na potrzeby innych instytucji, w tym ośrodków pomocy społecznej	113

Ponadto sporządzono 60 notatek służbowych w sytuacjach, kiedy nie można było przeprowadzić wywiadów z osobami wskazanymi w pismach z innych ośrodków pomocy społecznej oraz wydano 9.416 decyzji administracyjnych.

Praca socjalna

Jednym z obowiązkowych zadań gminy, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jest prowadzenie pracy socjalnej - działalności zawodowej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu tego celu. Praca socjalna stanowi podstawowe narzędzie pozamaterialnego wsparcia dla osób korzystających z pomocy społecznej. Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin w ramach i po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z Policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami, Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD),
- uzyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego (świadczenia rodzicielskie, zasiłki rodzinne itp.).

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawierana pomiędzy osobą ubiegającą się o pomoc społeczną a pracownikiem socjalnym. Określa sposób współdziałania w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji

życiowej lub w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Strony umowy wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy poprzez ustalenie: przyczyn trudnej sytuacji życiowej, posiadanych ograniczeń powodujących utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji, możliwości osoby pozwalające na pokonanie tejże sytuacji. Określany jest cel główny, który chcemy osiągnąć poprzez zawarcie kontraktu socjalnego, oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie.

Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Jeżeli wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej odmowa zawarcia przez beneficjenta kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień może stanowić podstawę do ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej lub odmowy przyznania świadczenia.

Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych.

W 2024 r. zawarto 244 kontrakty socjalne, w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Świadczenia pieniężne i niepieniężne z ustawy o pomocy społecznej

Decyzje administracyjne o przyznaniu świadczenia wystawiane były na konkretnego wnioskodawcę, przy czym niejednokrotnie przyznane świadczenie obejmowało wszystkich członków gospodarstwa domowego, dlatego też w niektórych zestawieniach tabelarycznych dotyczących przyznanych świadczeń pojawiają się dane dotyczące zarówno liczby rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie, jak i liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenie – osoby te należą do tej samej rodziny.

Zasiłek stały

Przyznanie i wypłata zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Był wypłacany osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	6.538
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	660
	580
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	651
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 5.269.393,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	805,96 zł

Zasiłek okresowy

Przyznawanie i wypłata zasiłku okresowego jest zadaniem własnym gminy, współfinansowanym z budżetu państwa. Przyznawany był głównie beneficjentom, u których występował problem bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz w sytuacji oczekiwania na decyzję o orzeczeniu stopnia niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	3.770
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	734
	429
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	725
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 1.366.116,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	362,37 zł

Zasiłek celowy

Świadczenie to przyznawane jest w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, jak np.: leczenie, zakup leków, żywności, ogrzewania, w tym opału, odzieży, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek finansowany jest ze środków własnych GMT.

Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	517
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	331
	204
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	326
Łączna kwota wydatkowana na świadczenie	52.187,00 zł

Specjalny zasiłek celowy

W 2024 r. ta forma pomocy nie była realizowana.

Zasiłek celowy dla osób i rodzin, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego

W 2024 r. ta forma pomocy została przyznana 2 rodzinom (2 świadczenia), które poniosły znaczne straty w wyniku pożaru. Łącznie kwota wydatkowana na świadczenia wyniosła 7.500,00 zł.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 zapewnia pomoc rodzinom, których dochody nie pozwalają na zabezpieczenie wszystkich potrzeb bytowych ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych oraz dzieci, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Uzyskanie tego świadczenia również jest uzależnione od dochodu rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, przy czym kryterium dochodowe kwalifikujące do uzyskania tego rodzaju wsparcia wynosi 200% ustawowego kryterium dochodowego rodziny lub osoby samotnie gospodarującej. Program przewiduje wsparcie w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności

Przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności	
Liczba świadczeń	3.538
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	1.282 741
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	1.256
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 810.511,00 zł Środki własne 509.760,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	373,17 zł

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Liczba dzieci, którym przyznano decyzją świadczenie	459
Liczba punktów organizujących dożywianie, w tym:	
Liczba przedszkoli publicznych	22
Liczba przedszkoli niepublicznych	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1
Liczba szkół podstawowych publicznych	15
Liczba szkół podstawowych niepublicznych	1
Punkty poza Tarnowem*	0
Świadczenie pieniężne – zasiłek celowy na zakup obiadów, w tym:	
Dla dzieci uczęszczających do przedszkoli	181
Dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	295
Koszt realizacji pomocy w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Ogółem, w tym:	225.434,00 zł
Dotacja z budżetu państwa	114.866,00 zł
Środki własne GMT	110.568,00 zł

*Niepubliczne Przedszkole „Pod Kasztanami” w Zbylitowskiej Górze, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Zawichoście.

Pomoc dla osób dorosłych w formie gorącego posiłku

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogą go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy był Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Gorący posiłek dla osób dorosłych	
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	16
Liczba wydanych posiłków	571
Koszt realizacji pomocy w formie gorącego posiłku dla osób dorosłych	

Ogółem, w tym:	4.000 zł
Środki własne GMT	1.600 zł

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W 2024 r. Centrum kontynuowało realizację zadania, którego rezultatem było wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	
Liczba osób, którym wydano decyzję	306
Liczba wydanych decyzji	425
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 53.125,00 zł

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano osobom, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego. W ramach pomocy społecznej Centrum opłacało składki zdrowotne beneficjentom pobierającym zasiłek stały lub podejmującym aktywność w centrum integracji społecznej.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	
łącznie liczba osób, którym opłacano składki, w tym:	677
Osoby pobierające zasiłki stałe	570
łącznie kwota wydatkowana na finansowanie składek	498.467,00 zł

Udzielanie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyznanie pobytu w ośrodku wsparcia wymaga podpisania kontraktu socjalnego. Pobyt w nim jest odpłatny. Łączna liczba osób, którym udzielono schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” wyniosła 79 osób. Kwota wydatkowana na pokrycie kosztów to 1.006.946,00 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu odbywało się w sposób ustalony przez Gminę Miasta Tarnowa - w drodze uchwały Nr LIX/725/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu osobom zmarłym na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2024 r. sprawiono pogrzeb 30 osobom nieposiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Zorganizowano również pochówek dzieci martwo urodzonych.

Sprawienie pogrzebu	
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	31
Kwota wydatkowana na ten cel	140.382,00 zł
Kwota wydatkowana na pochówek dzieci martwo urodzonych	3.447,00 zł

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Wśród pozostałych form wsparcia pozamaterialnego wymienić należy poradnictwo specjalistyczne i interwencję kryzysową. W ramach realizowanego poradnictwa specjalistycznego czy interwencji kryzysowej na uwagę zasługują:

- wsparcie rodzin niepełnych i wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez szeroko dostępną informację, poradnictwo specjalistyczne w sytuacji zdarzeń losowych,
- poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych, psychologów, pedagoga, zarówno na terenie Centrum, telefonicznie, jak i w środowisku zamieszkania potrzebujących tej formy pomocy rodzin,
- przeciwdziałanie bezrobociu wśród beneficjentów Centrum, poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-doradcze, upowszechnianie ofert pracy, informowanie o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- pomoc rodzinom zagrożonym różnymi rodzajami patologii społecznej i przestępczości,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i rodzin w kryzysie,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla osób stosujących przemoc domową,
- stałe informowanie o prawach i uprawnieniach oraz organizacjach świadczących pomoc dla rodzin, w tym dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia pedagogicznego dla rodziców w celu rozpoznawania indywidualnych problemów i potrzeb ich dzieci oraz dostarczanie wiedzy rodzicom na temat procesu wychowawczego dzieci,
- informowanie o Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej,
- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Tarnowie,
- zapewnienie pomocy i wsparcia beneficjentom Centrum w szczególności w ramach grupy wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób korzystających ze wsparcia Centrum,
- prowadzenie warsztatów dla osób i rodzin korzystających ze wsparcia Centrum,
- przeciwdziałanie przemocy poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-edukacyjne, informowanie o instytucjach świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”.

Wydawanie skierowań do domów pomocy społecznej (DPS) i środowiskowych domów samopomocy (ŚDS)

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Natomiast decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom.

W 2024 r. Centrum umieściło w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa 85 osób, do DPS na terenie innych powiatów skierowano 7 osób. Łączna liczba wydanych skierowań do tarnowskich środowiskowych domów samopomocy wyniosła 31.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych skierowań do poszczególnych placówek.

Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie miasta Tarnowa	
do DPS ul. Szpitalna 53	63
do DPS ul. Czarna Droga 48	17
do DPS ul. Heleny Modrzejewskiej 48	1
Do DPS ul. Robotnicza 4	4
Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów	
osoby, które złożyły wniosek o umieszczenie w DPS poza Tarnowem i zobowiązały się do ponoszenia pełnego kosztu pobytu	1
osoby skierowane do DPS poza Tarnowem z uwagi na postanowienie Sądu lub konieczność umieszczenia w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	5
osoby skierowane do DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	1
Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy na terenie miasta Tarnowa	
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29a - typ A	4
do ŚDS im. Św. Kingi Al. Matki Bożej Fatimskiej 6 - typ B	7
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29a - typ C	20

Odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. W przypadku osób skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. przysługuje dotacja z budżetu państwa przyznawana na dofinansowanie kosztów pobytu tych osób.

Gmina Miasta Tarnowa ponosiła koszty odpłatności za pobyt mieszkańców Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. W 2024 r. była to kwota 6.413.879,89 zł. Łączna liczba mieszkańców Tarnowa, za których ponoszono odpłatność w 2024 r. wyniosła 134 osoby, w tym za 112 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych. W przypadku 8 osób nie ponoszono opłat za pobyt, ponieważ koszty ich utrzymania w pełnej wysokości pokrywali sam mieszkaniec i rodzina.

Projekty socjalne realizowane przez Dział Pomocy i Integracji Społecznej

1. Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”.
Adresaci: Rodzice – osoby objęte wsparciem Centrum – przeżywający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożeni wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.
Cel główny: poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci, przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych.
W 2024 r. warsztaty ukończyło 5 osób.
2. Trening budżetowy.
Adresaci: osoby korzystające ze wsparcia Centrum, posiadające trudność w prawidłowym zarządzaniu budżetem domowym i ich rodziny.
Cel główny: Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami.
W 2024 r. trening ukończyło 7 osób.

3. Grupa wsparcia dla rodziców.

Adresaci: rodzice - osoby objęte wsparciem Centrum, szczególnie rodzice zainteresowani wprowadzeniem zmian w swoich relacjach z dziećmi.

Cel główny: wsparcie rodziców poprzez ich aktywizację społeczną i integrację.

W 2024 r. w spotkaniach grupy wzięło udział 15 osób.

Udział w programie ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) - Program „Asystent rodziny w 2024 r.”

Celem Programu „Asystent rodziny w 2024 r.” była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program „Asystent rodziny w 2024 r.” dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2.400 zł podzielonego na 12 części odpowiadających miesiącom zatrudnienia oraz kosztów zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesionych od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Wartość programu wynosiła 387.459,97 zł, w tym budżet GMT 269.138,14 zł, dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) – Fundusz Pracy 118.321,83 zł.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych była współpraca z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym (m.in. osoby prywatne, szkoły, organizacje pozarządowe) na rzecz osób pozostających w bardzo trudnych sytuacjach socjalno-bytowych. W 2024 r. pracownicy socjalni sporządzili 88 pozytywnych opinii beneficjentom Centrum (w tym 6 obywatelom Ukrainy), zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów Integracji Społecznej. W 2024 r. 158 osób (w tym 25 obywateli Ukrainy), realizowało podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym Centrum opłacało składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia).

Wśród organizowanych i współorganizowanych z innymi podmiotami (w tym organizacjami pozarządowymi) imprez, uroczystości oraz akcji wymienić należy:

- „Opłatek Maltański”: w dniu 18 grudnia 2024 r. w Dworku Modrzewiowym przy Hotelu Cristal Park w Tarnowie-Mościcach odbyła się XII edycja Opłatka Maltańskiego, współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie, dla 70 osób. Podczas uroczystej kolacji miały miejsce życzenia, łamanie się opłatkiem, wspólna Wigilia oraz występ uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Tarnowie,
- XII edycja Kampanii „Biała Wstążka”: W Tarnowie po raz trzynasty odbyła się kampania społeczna przeciwko przemocy „Biała Wstążka”, nosiła hasło „Przemoc nie ma wieku ani płci” i miała na celu zwrócić uwagę na problem przemocy oraz zachęcić mieszkańców Tarnowa do niepozostawiania obojętnym wobec tego zjawiska. Kampania trwała w dniach 25-29 listopada 2024 r., a jej zwieńczeniem była konferencja pn. „Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczyć zachowania agresywne i przemocowe” oraz „Prawne aspekty ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”, która odbyła się w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W konferencji uczestniczyło 89 osób. Konferencję

prowadzili: Marek Szczotkowski - były policjant – edukator ds. narkomanii, specjalista ds. nieletnich, społeczny kurator sądowy, profilaktyk w zakresie zagrożeń małoletnich oraz wpływów wychowawczych na dziecko oraz dr Piotr Piskozub - doktor nauk prawnych, radca prawny, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej; asystent w Katedrze Prawa Cywilnego UMCS w Lublinie, trener szkoleń prawnych, arbiter sądu polubownego.

3.3 Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych były realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy między innymi w ramach prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres wykonywania prac społecznie użytecznych jest Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy i w czasie ich wykonywania zachowywały status osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne stwarzały warunki powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym, korzystającym z uwagi na trudną sytuację materialną ze świadczeń z pomocy społecznej. Osoby zaangażowane w wykonywanie prac społecznie użytecznych wykonywały prace na stanowisku opiekunki domowej, pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej oraz pracowników gospodarczych.

Usługi opiekuńcze, realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, realizowane były w środowisku zamieszkania klientów Centrum i zabezpieczały podstawowe bieżące potrzeby osób wymagających pomocy oraz jednocześnie umożliwiały im pozostanie w swoim środowisku zamieszkania, bez konieczności wnioskowania o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Była to również bardzo dobra forma weryfikacji umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla osób je wykonujących. W 2024 r. prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych, świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów Centrum na 22 stanowiskach. Ponadto skierowane osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego na 2 stanowiskach oraz jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na 3 stanowiskach. Łącznie skierowanych do wykonywania przedmiotowych prac było 27 osób, zgodnie z założeniami porozumienia zawartego z Powiatowym Urzędem Pracy. Prace społecznie użyteczne realizowane były przez beneficjentów Centrum również na rzecz Domu pomocy społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Prace społecznie użyteczne realizowane w ramach wyżej wymienionych działań finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w kwocie 42.186,64 zł (40%), a ze środków Funduszu Pracy w kwocie 63.279,96 zł (60%). Łączna wydatkowana kwota wyniosła 105.466,60 zł.

Główną korzyścią dla miasta z wdrożenia i rozwijania prac społecznie użytecznych jest przede wszystkim wykonywanie tych prac na rzecz społeczności lokalnej. Prowadzone działania, korzystnie wpływają na aktywizację osób bezrobotnych co było także zamiarem ustawodawcy oraz wzmacniają

i wspierają osoby starsze i niepełnosprawne, tym samym zmniejszają potencjalne koszty pobytu tych osób w placówkach całodobowych.

3.4 Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy

Centrum realizowało również zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Realizacja zadań własnych gminy na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy

Środki z Funduszu Pomocy zostały wykorzystane na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na poniższe zadania przedstawione w tabelach.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży (przedszkolnych i szkolnych)	
Liczba świadczeń (posiłki + zasiłki celowe)	34
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	16
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 8.466,15 zł
Średni koszt posiłku w szkole	5,57 zł
Średni dzienny koszt wyżywienia w przedszkolu	4,86 zł
Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	137
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	23
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 90.121,20 zł
Średnia wysokość świadczenia	657,82 zł
Jednorazowe świadczenie pieniężne	
Liczba świadczeń	40
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	55
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 16.500,00 zł
Średnia wysokość świadczenia	300,00 zł
Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	22
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	6
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 11.054,64 zł
Średnia wysokość świadczenia	502,48 zł
Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	4
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	4
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 630,00 zł
Średnia wysokość świadczenia	157,50 zł
Sprawienie pogrzebu	
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	1
Kwota wydatkowana na ten cel	4.543,33 zł

Pracownicy socjalni wydali 6 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do CIS i TCIS w celu odbycia stażu zawodowego.

Ponadto zakwalifikowano 191 obywateli Ukrainy do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową w 2024 r.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnowa funkcjonowało 19 opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę dla 28 małoletnich dzieci Ukraińskich.

Świadczenia rodzinne, rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze wypłacone obywatelom Ukrainy

Centrum w Tarnowie realizowało wypłaty dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obywatele Ukrainy byli uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a także do świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Wydatki na ww. zadania przedstawia poniższa tabela.

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	
Liczba złożonych wniosków	138
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	1.384
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	169.959,59
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków	6
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	4
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	4.000,00
Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków	27
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	125
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	113.202,31
Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	19
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	102
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	278.053,76
Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	64
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	336
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	72.522,24
Specjalny zasiłek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	0*
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	7
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	4.340,00
Fundusz alimentacyjny	
Liczba złożonych wniosków	1
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	0
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	0

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	
Liczba złożonych wniosków w roku szkolnym 2023/2024	25
Liczba złożonych wniosków w roku szkolnym 2024/2025	25
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie w 2024 r.	34
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 30.149,60 zł
Zasiłki szkolne	
Liczba świadczeń	2
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie w 2024 r.	2
Źródło finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 1.240,00 zł

*Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacany był na podstawie wniosku złożonego 27 grudnia 2023 r., natomiast wypłaty świadczeń zostały zrealizowane w 2024 r.

4. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

4.1 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogły być przyznane również osobie, która wymagała pomocy innych osób, a rodzina lub wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogli takiej pomocy zapewnić. Usługi obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi te stanowiły ważny element wsparcia udzielanego mieszkańcom miasta. Dzięki tej pomocy wiele osób mimo podeszłego wieku, osamotnienia, chorób i wynikających z nich dysfunkcji, mogło nadal mieszkać w swoim domu, miejscu uznanym za spokojne i bezpieczne. W 2024 r. świadczenie w formie usług opiekuńczych realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00 – 490 Warszawa.

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2024 r. objętych zostało 365 osób (w tym jedna osoba z Ukrainy). Na realizację usług wydatkowano 4.044.449,38 zł z budżetu GMT.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała również pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2024 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez podmiot EDU-IT Augustyn, Pieprzycki Spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów. Pomocą w tej formie objętych zostało 8 osób. Na realizację usług wydatkowano 174.822,00 zł.

4.2 Mieszkania wspomagane przy ul. Krzyskiej 17B

Centrum prowadzi 15 mieszkań wspomaganych dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie. Do mieszkań zostały skierowane osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej lub osoby

oczekujące na umieszczenie w placówce całodobowej. Mieszkania funkcjonują od 8 września 2023 r. Zakup wyposażenia i środków trwałych został sfinansowany ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz środków z budżetu państwa. Źródłem finansowania funkcjonowania mieszkań były środki pochodzące z budżetu GMT.

Projekty socjalne zrealizowane przez Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych w mieszkaniach wspomaganych przy ul. Krzyskiej w 2024 r.

1. Projekt Socjalny: Nieodpłatna Pomoc Prawna dla Mieszkańców Mieszkań Wspomaganych
2. Projekt Socjalny: Prezentacja Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tarnowie
3. Projekt Socjalny: Warsztaty Choinkowe dla Mieszkańców Mieszkań Wspomaganych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, WTZ Klikowa oraz Uczniów Szkoły Podstawowej nr 14 w Tarnowie
4. Projekt Socjalny: Warsztaty Krawieckie dla Mieszkańców Mieszkań Wspomaganych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
5. Projekt Socjalny: Smart Senior - Dostęp do Usług Mobilnych Mieszkańców Mieszkań Wspomaganych
6. Projekt Socjalny: Świetlica bez Barier "Walentynkowe Spotkanie na Świetlicy Krzyskiej", „Dzień Kobiet na Krzyskiej”
7. Projekt Socjalny: „Majówka Czas Zacząć”
8. Projekt Socjalny: Półkolonia dla Seniora
9. Projekt Socjalny: „Spotkanie z Folklorem 2024”
10. Projekt Socjalny: Warsztaty Wielkanocne dla Mieszkańców Mieszkań Wspomaganych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

4.3 Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65. roku życia, zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. W ramach uczestnictwa w Programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora - hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. W 2024 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 664 osoby, a od początku programu wydano 5.870 kart.

4.4 Korpus Wsparcia Seniorów

Centrum ponownie realizowało program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 60 lat i powyżej z terenu Gminy Miasta Tarnowa, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im

wystarczającego wsparcia, a także poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Program realizowany był w ramach Modułu II - seniorom w wieku 60 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”. Opaska była połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiało połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji było to zapewnienie wsparcia emocjonalnego przez telefon, prośba o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), prośba o interwencję pracownika centrum usług społecznych lub wezwanie służb ratunkowych. Ogółem podczas trwania programu w 2024 roku zanotowano 282 zgłoszenia do dyspozytora przy użyciu opaski. W ramach Modułu II wsparcie uzyskało 104 seniorów. Program był dofinansowany ze środków budżetu państwa. Wysokość środków wydatkowanych na jego realizację wynosiła 57.582,49 zł.

4.5 Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa

W ramach zadania do osób starszych, chorych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i niepełnosprawnych trafiły produkty żywnościowe z Banku Żywności w Krakowie. Dzięki pomocy poprawiła się jakość życia osób potrzebujących, które mogły zaoszczędzone środki finansowe zagospodarować na inne cele, w tym zakup leków czy rachunki. Zadanie realizowane było w 2024 r. trzykrotnie przez: Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy Tarnów oraz przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie. Z pomocy skorzystało w sumie 2.428 mieszkańców Tarnowa. Zadania realizowane było w okresach: od 1 maja 2024 r. do 29 lipca 2024 r., od 15 czerwca 2024 r. do 12 września 2024 r. oraz od 2 września 2024 r. do 30 listopada 2024 r.

4.6 Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

W ramach zadania funkcjonowały w 2024 r. Centra Aktywności Senioralnej zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta.

W okresie od stycznia do czerwca działały:

- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Złoty Wiek),
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 - Stowarzyszenie SIEMACHA,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie KANON,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Krzyż).

W okresie od lipca do grudnia funkcjonowały:

- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Złoty Wiek),
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 - Stowarzyszenie SIEMACHA,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – Stowarzyszenie KANON,

– Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – Stowarzyszenie Medycyna Polska (Krzyż).

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej miały na celu wspieranie aktywności społecznej i fizycznej osób powyżej 55. roku życia poprzez przeciwdziałanie osamotnieniu, nawiązywanie nowych kontaktów, wzmocnienie wewnątrzpokoleniowego wsparcia oraz zagospodarowanie wolnego czasu osobom po zakończeniu aktywności zawodowej. Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej oferowały dla swoich uczestników różnorodne zajęcia mające na celu poprawę sprawności intelektualnej, poprawę sprawności fizycznej (np. zumba, pilates, zajęcia fitness, basen, nordic walking, spacer), rekreacyjne czytanie, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia artystyczne, imprezy okolicznościowe, w tym np.: potańcówki, wyjazdy integracyjne, krajoznawcze, wyjścia do kina i teatru. Seniorzy poprzez uczestnictwo w wykładach medycznych, poradach i indywidualnych konsultacjach oraz zajęciach z terapeutą, mieli także możliwość zdobycia informacji, jak zadbać o swoje zdrowie. Powstała też grupa wolontariuszy, którzy aktywnie działają na rzecz lokalnej społeczności.

W związku z ogólnopolskimi obchodami Dnia Seniorów, we wrześniu 2024 r. zrealizowane zostało wydarzenie pn.: „Tarnowski Dzień Seniora” inaugurujące Tarnowski Tydzień Seniora. Harmonogram Tarnowskiego Tygodnia Seniora przewidywał m.in. dzień otwarty w Dziennym Domu Pobytu, aktywności organizowane w siedzibach Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej i Klubie Seniora, seans filmowy, gry i zabawy integracyjne, koncerty. W ramach Tarnowskiego Tygodnia Seniora, wolontariusze z Centrum odwiedzili seniorów, którzy ze względu na wiek, chorobę lub trudności w poruszaniu się nie wychodzą z domu. Celem tych wizyt było uprzyjemnienie im czasu poprzez wspólne rozmowy, czytanie książek oraz towarzystwo. Na zakończenie Tarnowskiego Tygodnia Seniora w Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie odbył się koncert Senior Art, w którym wzięły udział amatorskie zespoły senioralne i młodzieżowe, tworząc muzyczną integrację pokoleń.

Kwota dotacji z budżetu obywatelskiego GMT wynosiła na lata 2023/2024 - 450.000,00 zł, na lata 2024/2025 – 500.000 zł. Liczba osób korzystających z Centrów w 2024 r. przekroczyła 850 uczestników.

4.7 Klub Senior+

Klub rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum od 1 stycznia 2023 r. Zapewnił grupie 27 seniorów (osoby nieaktywne zawodowo, zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa, powyżej 60. roku życia) wsparcie oraz szeroką ofertę aktywizacyjną i prozdrowotną obejmującą dziedziny edukacji, aktywności społecznej, aktywności ruchowej, rekreacji, aktywności kulturalnej itp. W 2024 r. zapisanych do Klubu było 49 osób, przy czym w tym samym czasie w siedzibie Klubu mogło przebywać 27 uczestników. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacja w ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025, edycja 2024.

4.8 Zadania w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ukierunkowana jest na umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym. Realizowana jest głównie poprzez wyrobienie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wypracowanie umiejętności samodzielnego pełnienia ról społecznych. Jako podstawowe formy aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej i zawodowej należy wskazać uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i w warsztatach terapii zajęciowej. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób

niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej, Centrum udzielało pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), osobom niepełnosprawnym posiadającym aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. W 2024 r. rozdysponowano kwotę 8.622.633,36 zł na realizację zadań powiatu, które mogą być dofinansowane ze środków PFRON.

Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Przystępowało osobom fizycznym, niepełnosprawnym, dzieciom i dorosłym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności oraz ich opiekunom. O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się 743 osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami. Informację o przyznaniu dofinansowania otrzymało 425 osób na łączną kwotę 581.398,00 zł, natomiast z uwagi na rezygnację części osób z uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dofinansowanie wypłacono 346 osobom w kwocie 553.793,86 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osobom niepełnosprawnym

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. W 2023 r. złożono 24 wnioski na kwotę 153.462,00 zł. Ich realizacja nastąpiła w 2024 r., z czego odbyły się 23 wydarzenia, w których łącznie wzięło udział 931 osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 129.808,78 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne – dorośli i dzieci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty: 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Dofinansowanie dotyczyło zakupu sprzętu/urządzeń, które umożliwią rehabilitację w warunkach domowych. O dofinansowanie ubiegały się 32 osoby; zawarto 27 umów z wnioskodawcami, wypłacono łącznie 50.056,34 zł.

Ponadto o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny jeden raz w roku mogły ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. O dofinansowanie ubiegał się 1 podmiot, umowa z wnioskodawcą nie została zawarta.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) oraz jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty: 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego

wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. W 2024 r. złożono łącznie 3.089 wniosków. Dofinansowanie otrzymało 1.295 osób na łączną kwotę 2.499.848,42 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Złożono łącznie 90 wniosków. Wyplacono łącznie dofinansowanie 72 osobom na kwotę 544.293,96 zł, z tego:

- bariery architektoniczne: 43 osoby na kwotę 456.634,09 zł,
- bariery w komunikowaniu się: 11 osób na kwotę 36.177,47 zł,
- bariery techniczne: 18 osób na kwotę 51.482,40 zł.

Dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ)

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowane było również zadanie dotyczące dofinansowania działalności warsztatów terapii zajęciowej. WTZ jest placówką wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo, stwarzającą osobom z niepełnosprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach Warsztatu w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy. Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2024 r. były 142 osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 84 mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością WTZ funkcjonujących na terenie miasta sprawuje Centrum.

W 2024 r. zasady dofinansowania przedstawiały się następująco: 90% kosztów działalności – ze środków PFRON, min. 10% kosztów działalności – ze środków Miasta. Łącznie dla trzech działających w Tarnowie WTZ wyplacono ze środków PFRON kwotę 4.784.832,00 zł oraz ze środków GMT 757.891,00 zł. Na dofinansowanie udziału mieszkańców Tarnowa, będących uczestnikami WTZ w Woli Rzędzińskiej, Gmina Miasta Tarnowa przekazała kwotę 39.295,90 zł.

Działalność WTZ			
WTZ	Liczba uczestników	Wydatkowana kwota	
		Środki PFRON w zł	Środki Miasta w zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190	59	1.988.064,00	447.139,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrofskich 5 b	38	1.280.448,00	142.272,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	45	1.516.320,00	168.480,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej Wola Rzędzińska 287a	11	-	39.295,90

4.9 Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych

W Centrum funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych.

Ponadto, zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), w Centrum został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Centrum,
- przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Centrum,
- monitorowanie działalności Centrum w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

4.10 Inne działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Klub dla osób ze spektrum autyzmu

Celem zadania było stworzenie przestrzeni wspierającej osoby powyżej 18 roku życia ze spektrum autyzmu, poprzez organizację regularnych spotkań w formie Klubu, mających na celu m.in. trening umiejętności życia codziennego, w tym rozwijanie umiejętności społecznych oraz komunikacyjnych. Klub miał za zadanie zapewnić uczestnikom bezpieczne środowisko do nauki, wyciszenia oraz interakcji z rówieśnikami i specjalistami, co przyczyniło się do poprawy ich samodzielności i jakości życia. Dodatkowo, zaplanowane spotkania dla rodziców (opiekunów) miały na celu wsparcie ich w procesie opieki nad dorosłymi dziećmi z autyzmem, poprzez wymianę doświadczeń i dostarczenie wiedzy na temat dostępnych form pomocy. Zadanie zrealizowane zostało przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualna KOŁO w Tarnowie w terminie od 15 maja 2024 r. do 30 listopada 2024 r., a koszt realizacji zadania wyniósł 60.000 zł.

Wakacyjny klub malucha

Projektem zostały objęte dzieci w wieku od 3 do 9 lat, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na autyzm. Zajęcia realizowane w ramach zadania wpłynęły na poprawę komfortu życia osób ze spektrum autyzmu, stworzyły przestrzeń do nauki i zabawy. W ramach małego grantu zapewniono uczestnikom trening umiejętności społecznych i zajęcia metodą Attention Autism. Działania te miały na celu podwyższenie poziomu samodzielności i funkcjonowania uczestników oraz pełniejszą integrację społeczną. Zdobyte umiejętności zostały przetestowane w terenie podczas wizyt na Starówce oraz w kawiarni. Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO.

Świat pieśni i teatru wśród niepełnosprawnych

W ramach zadania przeprowadzone zostały warsztaty artystyczne dla seniorów z tarnowskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem oraz dla mieszkańców mieszkań wspomaganym i lokalnej społeczności z budynku przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie. Warsztaty miały na celu zaktywizować i zintegrować osoby starsze i niepełnosprawne, które zaangażowano do działań w grupach teatralnej

i wokalne]. Zadanie realizowało Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie w okresie od 2 kwietnia 2024 r. do 29 czerwca 2024 r.

„Bliżej Teatru z TWK”

W ramach zadania przeprowadzone zostały warsztaty integracyjne o tematyce teatralnej dla seniorów z tarnowskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem, a także dla mieszkańców mieszkań wspomaganych z budynku przy ul. Krzyskiej 17B oraz dla lokalnej społeczności. Osoby starsze i niepełnosprawne wzięły udział w warsztatach, które były okazją do integracji i aktywizacji tych osób w lokalnej społeczności. Dzięki temu nie czuły się wykluczone, a wsparcie poprawiło ich samopoczucie. Zadanie było realizowane przez Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie w okresie od 7 października 2024 r. do 20 grudnia 2024 r.

5. WSPARCIE RODZINY

5.1 Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, Centrum realizowało następujące świadczenia rodzinne:

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko:

- 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo
- 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny	
Liczba złożonych wniosków ogółem	1.174
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	20.305
Wydatkowane środki ogółem, w tym:	3.403,247,32 zł
- na wypłatę świadczenia	2.337.439,28 zł
- tytułem kosztów obsługi	1.065.808,04 zł

Dodatki do zasiłku rodzinnego obejmują:

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1. roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000 zł.

Z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	70
Wydatkowane środki ogółem	61.309,20 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Urlop wychowawczy przysługuje osobie uprawnionej nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiące kalendarzowych,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
Liczba wypłaconych świadczeń	200
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	77.125,00 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje osobie samotnej wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi 193 zł na każde dziecko (273 zł na dziecko niepełnosprawne), ale nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci (546 zł na dzieci niepełnosprawne).

Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	1.744
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	337.828,69 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95 zł miesięcznie.

Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	
Liczba wypłaconych świadczeń	4.514
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	415.342,64 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku:

- 90 zł na dziecko do 5 lat,
- 110 zł na dziecko od 5 - 24 lat.

Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.405
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	253.849,50 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek w wysokości 100 zł wypłacany jest raz w roku na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.249
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	118.985,91 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek wypłacany jest przez 10 miesięcy od września do czerwca w wysokości:

- 113 zł na zamieszkanie w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponadpodstawowa, artystyczna oraz podstawowa (tylko w wypadku dziecka niepełnosprawnego),
- 69 zł na dojazdy do szkoły ponadpodstawowej w tym także artystycznej.

Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
Liczba wypłaconych świadczeń	140
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	10.831,70 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka („becikowe”)

Jednorazowa zapomoga przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków ogółem	162
Liczba wypłaconych świadczeń	162
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	162.000 zł

Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny i jest wypłacane w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków ogółem	131
Liczba wypłaconych świadczeń	1.190
Wydatkowane środki ogółem, w tym:	1.085.980,36 zł
na wypłatę świadczenia	1.081.900,36 zł
tytułem kosztów obsługi	4.080,00 zł

5.2 Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Świadczeniami rodzinnymi są również świadczenia opiekuńcze, takie jak:

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny otrzymują:

- dzieci niepełnosprawne,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby powyżej 75. roku życia,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia - z ustalonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	601
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	31.654
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	6.832.198,00 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) - ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany, jeśli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	15
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	180
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	111.600,00 zł

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu

niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Wprowadzono kilka korzystnych zmian dla opiekunów małoletnich dzieci legitymujących się orzeczeniami o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującymi się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:

- konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”),
- albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Rozszerzony został katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, które przysługuje następującym opiekunom: matce albo ojcu, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzonych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej (bez żadnych ograniczeń) z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Podwyższona została wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w przypadku sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem niepełnosprawnym.

Osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. roku życia, które pobierają już świadczenie pielęgnacyjne przyznane im zgodnie z dotychczasowymi przepisami i które chciały po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, musiały w pierwszej kolejności zrezygnować z dotychczas pobieranego „starego” świadczenia pielęgnacyjnego, a następnie musiały złożyć nowy wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego uzależniona jest od minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia podlega corocznej waloryzacji. W 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne w związku opieką nad osobą niepełnosprawną wynosiło 2.988,00 zł, natomiast od 1 stycznia 2025 r. nastąpiła podwyżka świadczenia do kwoty 3.287 zł.

Wydano 558 decyzji zmieniających kwotę przyznanego świadczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	82
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	7.008
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	20.984.816,71 zł

5.3 Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Od 1 stycznia 2022 r. Centrum realizuje świadczenia wychowawcze przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach.

Świadczenie wychowawcze 500+	
Liczba wypłaconych świadczeń	40
Wydatkowane środki dotacji celowej z budżetu państwa ogółem	20.986,30 zł
w tym: na wypłatę świadczenia wychowawczego	18.986,30 zł
tytułem kosztów obsługi świadczenia wychowawczego	2.000,00 zł

5.4 Zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty

Stypendia i zasiłki szkolne

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym tj. stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny są zadaniem własnym gminy. Na dofinansowanie pomocy socjalnej gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa wprowadzony został uchwałą nr LXV/642/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 roku. Stypendium szkolne o charakterze socjalnym jest udzielane uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, mieszkającym na terenie Gminy Miasta Tarnowa znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie w szczególności gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina jest niepełna, wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2024 r. próg dochodowy wyniósł 600 zł, od 1 stycznia 2025 roku próg dochodowy uległ podwyższeniu do kwoty 823 zł. Stypendium szkolne może być przyznane na okres od 1 miesiąca do maksymalnie 10 miesięcy w danym roku szkolnym w wysokości od 99,20 zł do 248 zł miesięcznie.

Zasiłek szkolny może zostać przyznany w wysokości od 124 zł do 620 zł uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasta Tarnowa, znajdującym się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego i ma charakter jednorazowy. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie zasiłku.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

- wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia,
- wniosek dyrektora szkoły.

W 2024 r. przyznano stypendium szkolne dla 155 rodzin na kwotę: 118.193,73 zł. Natomiast zasiłki szkolne przyznano dla 6 rodzin na kwotę 3.720 zł.

Poniżej przedstawiono rozliczenie wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń z pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Stypendia i zasiłki szkolne	
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2022/2023	145
Liczba wniosków złożonych o stypendium szkolne w roku szkolnym 2023/2024	99
Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w 2023 r.	12
Liczba uczniów którym wypłacono świadczenia w roku 2023	161
Wydatkowana kwota ogólnie w roku 2023, z tego:	121.913,73
- wypłacone stypendium szkolne	118.193,73
- wypłacony zasiłek szkolny	3.720,00

5.5 Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów, tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- osobie do ukończenia 18. roku życia lub gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25. roku życia - powyżej 25. roku życia bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku okazało się bezskuteczne.

W związku ze zmianami w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przyjętymi w ramach rozszerzonej tarczy antykryzysowej, od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2023 r. wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 900 zł do 1.209 zł netto na osobę w rodzinie.

Ponadto, 9 grudnia 2024 r. Prezydent podpisał ustawę, która zwiększyła wsparcie dla osób, które nie otrzymują alimentów od rodziców. Nowa wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres świadczeniowy przypadający od dnia 1 października 2024 r. Oznacza to, że wypłaty będą realizowane od tego dnia. Postępowanie w sprawie zmiany decyzji wszczynane jest z urzędu, zatem nie trzeba składać nowych wniosków.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1.000 zł – ponieważ wysokość świadczenia uzależniona jest od wysokości zasądzonych alimentów. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonował tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”. Zakłada on, że przekroczenie progu dochodowego nie skutkowało automatyczną utratą prawa do świadczeń. Świadczenie wówczas przysługiwało w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota wypłaty wynosiła 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Liczba złożonych wniosków ogółem	345
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku do 18. roku życia	4.496
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 18. do 25. roku życia, uczące się w szkole lub szkole wyższej	537
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 25. roku życia, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały świadczenie	64
Wydatkowane środki ogółem , w tym:	2.499.381,60 zł
na wypłatę świadczenia	2.424.351,60 zł
tytułem kosztów obsługi funduszu alimentacyjnego	75.030,00 zł
Średnie wypłacone świadczenie	476 zł

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W celu usprawnienia procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, zlikwidowana została egzekucja administracyjna oraz przekazana w całości pod egzekucję sądową. Zmiany w Kodeksie karnym w zakresie przestępstwa niealimentacji nałożyły na organy właściwe wierzyciela obowiązek zawiadamiania prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę, której dług alimentacyjny stanowi równowartość co najmniej trzech należnych świadczeń okresowych. Biorąc pod uwagę powyższe, w związku z przyznaniem prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności alimentów, tj. funduszu alimentacyjnego, w 334 przypadkach wystąpiono z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).

Centrum, jako realizator ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podjęło zintensyfikowane działania w celu wyegzekwowania należności od 741 dłużników alimentacyjnych. W 2024 r. na konto GMT dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości 1.962.514,90 zł.

W minionym roku na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a ww. ustawy wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami dotyczącymi egzekucji należności tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

Wnioski kierowane do komornika sądowego	
Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	360
Wniosek o rozszerzenie egzekucji	45
Wniosek o ograniczenie egzekucji	42

W stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono niżej wymienione działania:

Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	144
wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny	307
przeprowadzono wywiady alimentacyjne	84
odebrano oświadczenia majątkowe - w niektórych przypadkach wywiad, pomimo podejmowanych prób nie powiódł się, gdyż dłużnicy nie przebywali pod wskazanym adresem, przebywali za granicą lub w Zakładzie Karnym	84

wysłano do dłużników alimentacyjnych informacje: o przyznaniu pomocy osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami ww. należności oraz informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	358
przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	84
wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych	38
w przypadku dłużników odbywających karę pozbawienia wolności skierowano do Zakładu Karnego zapytania, czy dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony odpłatnie, ewentualnie jaka jest możliwość zatrudnienia	66
w celu ustalenia miejsca pobytu wystąpiono do: Centralnej Ewidencji Ludności	37
oraz do Krajowego Rejestru Karnego	217
zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujący pracy	30
zwrócono się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	40
przekazano innym gminom informację o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych	68
prowadzono postępowania administracyjne w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych	32
przekazano szczegółowe informacje dot. dłużników alimentacyjnych na wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych skierowane przez Komisariaty Policji wraz z wymaganą dokumentacją	69
wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	26
wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji	48
wystosowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	15

Na podstawie przepisów określonych w rozdziale 2. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmowane były działania wobec dłużników alimentacyjnych służące pozyskiwaniu informacji, które mają wpływ na skuteczność egzekucji oraz zmierzające do ściągnięcia należności wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Podejmowane w 2024 r. działania spowodowały, iż na konto GMT dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych na kwotę: 1.962.514,90 zł, z tego na dochody budżetu państwa kwotę 1.620.696,39 zł, w tym: kapitał 500.252,16 zł, odsetki 1.120.435,43 zł, koszty upomnienia 8,80 zł.

5.6 Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przynajmniej jedno z warunków do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekunów

Świadczenie wypłacane było w wysokości 620 zł. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Wypłacone świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki dla opiekuna	195	111.854 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	66	11.260,92 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	133	7.421,40 zł
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna		3.615,00 zł
Ogółem	939	232.397 zł

5.7 Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu

Na podstawie ww. ustawy było przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości 4.000 zł. Podstawowym warunkiem do przyznania świadczenia było posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym NFZ, zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwało tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należało potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu	
Liczba złożonych wniosków o świadczenie	8
Liczba przyznanych świadczeń	6
Kwota wydatkowana na świadczenia	24.000 zł
Koszty obsługi	742,26 zł

5.8 Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych

Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego - zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu GMT. Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dodatki mieszkaniowe	
Liczba złożonych wniosków	4.203
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano wydatki mieszkaniowe	3.935
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	4.358
Wydatkowana kwota	10.274.124,33 zł
Minimalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	36,74 zł
Maksymalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	1.699,19 zł

Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”

W 2024 r. Centrum kontynuowało wypłaty na podstawie wniosków o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start” w ramach programu dla najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B. Najemcy 50 mieszkań mogą ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłatę mógł uzyskać najemca spełniający kryterium dochodowe, tj.:

- w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
- w przypadku pozostałych gospodarstw – 100% zwiększonego o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym - przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (2023 r. – 7.155,48 zł), tj.:

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Maksymalny miesięczny dochód gospodarstwa domowego
1 osoba	7.155,48 zł
2 osoby	10.017,67 zł
3 osoby	12.879,86 zł
4 osoby	15.742,05 zł
5 osób	18.604,24 zł
6 osób	21.466,43 zł

Sposób liczenia dochodu gospodarstwa domowego uzależniony jest od terminu złożenia wniosku o dopłatę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie:

- od 1 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2023 roku,

– od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2024 roku,

z uwzględnieniem zmiany w sytuacji dochodowej gospodarstwa domowego, czyli utraty i uzyskania dochodu.

W okresie od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r. na realizację dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start” wydatkowano łączną kwotę: 115.097,04 zł, która jest przekazywana przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Dopłat. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 35 gospodarstw domowych.

Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”	
Liczba złożonych wniosków	1
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano dopłaty do czynszu	35
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	8
Wydatkowana kwota	115.097,04 zł
Minimalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	142,94 zł
Maksymalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	428,04 zł

5.9 Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne

Zryczałtowany dodatek energetyczny

W roku 2024 r. przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane.

Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej. Celem dodatku była częściowa rekompensata wzrostu energii elektrycznej i gazu ziemnego, wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła, w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. przedłużono możliwość ubiegania się o dodatek osłonowy. Dodatek osłonowy przysługiwał rodzinom, które spełniały kryterium dochodowe: w gospodarstwie jednoosobowym dochód miesięczny 2.100 zł netto, w gospodarstwie wieloosobowym dochód miesięczny na osobę 1.500 zł netto. Przy nieznacznym przekroczeniu dochodu obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę”.

Wysokość świadczenia była zróżnicowana w zależności od ilości osób gospodarstwa domowego, oraz czy rodzina miała źródło ogrzewania zasilane węglem – w tym przypadku była przewidziana wyższa kwota dodatku. Dodatek wynosił 50% kwot przysługujących w 2022 r. po ich waloryzacji wskaźnikiem inflacji z ubiegłego roku, który wyniósł 14,4 %.

Dodatek osłonowy był przyznawany i wypłacany jednorazowo w wysokości:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe: kwota 228,80 zł, kwota podwyższona: 286,00 zł,
- 2-3 osobowe gospodarstwo domowe: kwota 343,20 zł, kwota podwyższona: 429,00 zł,
- 3-5 osobowe gospodarstwo domowe: kwota 486,20 zł, kwota podwyższona: 607,75 zł,
- i więcej osobowe gospodarstwo domowe: kwota 657,80 zł, kwota podwyższona: 822,25 zł.

Wyższa kwota przysługuje gospodarstwom stosującym następujące źródła ogrzewania: kocioł na paliwo stałe, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec

kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnikami – wpisanym do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

W 2024 r. przyznano dodatek osłony dla 2.827 gospodarstw i wydatkowano na ten cel kwotę: 986.114,88 zł.

Program „Czyste powietrze”

Centrum, na podstawie art. 411 ust. 10g-10s ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa w 2024 r. wydano łącznie 459 zaświadczeń.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. i 2024 r.

W 2024 r., na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (Dz. U. z 2023 r. poz. 2760), refundacja podatku VAT była kontynuowana i należała się za gaz dostarczony w kolejnym okresie tj. od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

Aby uzyskać refundację podatku VAT, głównym źródłem ogrzewania mieszkania/domu powinien być kocioł na paliwa gazowe zasilane gazem ziemnym, a źródło ogrzewania powinno być wpisane lub zgłoszone do CEEB w terminie do dnia 21 grudnia 2022 r.

Przeciętne miesięczne dochody w przypadku gospodarstwa jednoosobowego nie powinny przekraczać kwoty 2.100 zł lub 1.500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Dochody weryfikowane były jednorazowo, podczas złożenia pierwszego wniosku o refundację.

Do wniosku należało dołączyć fakturę dokumentującą dostarczenie paliwa gazowego do odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, za okres dotyczący wniosku oraz dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę.

W 2024 r. złożono 805 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, wypłacono 656 wniosków. Na realizację ww. świadczenia wydatkowano łączną kwotę: 200.113,32 zł, z tego na świadczenia 196.193,73 zł oraz na koszty obsługi 3.919,59 zł.

Bon energetyczny

Od 1 sierpnia do 30 września 2024 r. można było składać wnioski o bon energetyczny - jednorazowe świadczenie pieniężne na energię elektryczną dla gospodarstw domowych o niższych dochodach.

Bon energetyczny przysługiwał dla gospodarstw domowych za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., których przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły kwoty 2.500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Świadczenie przysługiwało również osobom, które przekraczają kryterium dochodowe, ale stosowana wówczas była tzw. zasada "złotówka za złotówkę", co oznacza, że kwota bonu była pomniejszana o kwotę przekroczenia, z zastrzeżeniem że minimalna kwota bonu energetycznego mogła wynosić 20 zł.

Ustawa przewidywała zróżnicowanie stawki bonu energetycznego w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym:

- dla jednoosobowego gospodarstwa domowego – 300 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – 400 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – 500 zł;

- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – 600 zł.

Ponadto dla gospodarstw domowych korzystających ze źródła ogrzewania zasilanego energią elektryczną (np. pompa ciepła) i wpisanego lub zgłoszonego do CEEB do dnia 1 kwietnia 2024 r. albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB, wsparcie zostało zwiększone o 100% i wynosiło:

- dla jednoosobowego gospodarstwa domowego – 600 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – 800 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – 1000 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – 1200 zł.

W 2024 r. na wypłaty bonów energetycznych wydatkowano łącznie 1.664.583,39 zł, ze świadczenia skorzystało 4.303 gospodarstwa domowych.

5.10 Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy

Zespół realizował zadania określone w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026”. Celem głównym programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach programu działania obejmowały cztery obszary:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto zespół miał za zadanie diagnozować problem przemocy w rodzinach oraz koordynować działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- nadzór nad realizacją „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026”.
- prowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami Miasta,
- konsultacja indywidualnych przypadków zgłaszanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe - pomoc w diagnozie, budowaniu planu pomocy,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

W 2024 r. odbyło się 54 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie 282 Niebieskich Kart, w tym 40 założonych przez pracowników socjalnych oraz 242 założonych przez inne instytucje. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1.298 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. W 2024 r. pracownicy socjalni monitorowali łącznie 370 rodzin.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowy zakres kierowanej pomocy.

Zespół Interdyscyplinarny	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	370
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem, w tym:	1.017
Kobiety	392
Mężczyźni	412
Dzieci	213
Grupy diagnostyczno-pomocowe	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu	370
Liczba osób objętych pomocą Zespołu ogółem, w tym:	1.017
Kobiety	392
Mężczyźni	412
Dzieci	213
Poradnictwo i wsparcie psychologiczne	
Liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem psychologicznym	30

Na terenie miasta Tarnowa istnieje dobrze rozwinięta sieć instytucji oferujących wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej. Osoby te mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, np. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, a także innych instytucjach, jak Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna czy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. W Tarnowie funkcjonują również instytucje pozarządowe działające na rzecz osób uwikłanych w przemoc, np. Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego. Instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe podejmują szereg wspólnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jedną z nich, organizowaną cyklicznie, jest kampania społeczna „Biała Wstążka”. Dzięki niej mieszkańcy Tarnowa zostali uwrażliwieni na zjawisko przemocy domowej oraz jego psychospołeczne skutki. Co roku organizatorzy starają się dotrzeć do innych kategorii mieszkańców (kobiet, mężczyzn, dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych) w celu zapoznania ich z dostępną w mieście ofertą pomocową dla rodzin uwikłanych w przemoc. Mieszkańcy zaopatrzeni zostali w wiedzę nt. kompetencji instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zostali poinformowani o tym, jakie działania można podjąć w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie bądź będąc świadkiem tej przemocy.

Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy domowej wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Praca w formule interdyscyplinarnych grup diagnostyczno-pomocowych pozwala dokonać pogłębionej diagnozy rodziny uwikłanej w przemoc oraz zaplanować skuteczną pomoc. Osoby pracujące w systemie przeciwdziałania przemocy domowej systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kompetencje, biorąc regularnie udział w szkoleniach i konferencjach. Dzięki temu świadczone wsparcie oraz usługi są coraz bardziej profesjonalne i odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnej.

5.11 Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej

Działania z zakresu wspierania rodziny kierowane były zarówno do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i do rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci. Działaniami tymi objęte były również dzieci kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniano wsparcie, które polegało w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami. W celu osiągnięcia poprawy sytuacji rodziny bardzo ważne było, aby wspieranie rodziny prowadzone było za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Dodatkowo Centrum podejmowało działania w celu pozyskania rodzin wspierających.

Wsparcie asystenta rodziny

Asystenci rodziny w swojej pracy skupiali się szczególnie na poprawie funkcjonowania rodziny i jej członków w trzech podstawowych aspektach życia: prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, podnoszeniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Asystenci obejmowali wsparciem rodziny wieloprotymowe, rodziny biologiczne dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, rodziny z problemem niepełnosprawności, szczególnie wychowujące dziecko niepełnosprawne.

Dla rodzin z terenu miasta Tarnowa przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz w ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Centrum w 2024 r. zatrudniało 6 asystentów rodziny.

Asystenci rodziny współpracowali z 94 rodzinami na wniosek pracownika socjalnego, w których wychowywało się łącznie 181 dzieci. Do pracy z asystentem rodziny Sąd zobowiązał 31 rodzin.

Praca z rodziną była prowadzona także w formie:

- konsultacji o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie prawidłowego wychowywania i opieki nad dzieckiem czy gospodarowania budżetem,
- poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego),
- organizowania dla rodzin spotkań, w ramach „Grupy wsparcia dla rodziców”, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,
- organizowanie dla osób zajęć edukacyjnych w ramach: Warsztatów edukacyjnych dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”, „Trening budżetowy”.

Dzięki podjęciu przez rodziny współpracy z asystentem rodziny nastąpiła częściowa poprawa funkcjonowania rodzin lub utrzymanie na tym samym poziomie, głównie w zakresach kompetencji rodzicielskich, umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego czy umiejętności społecznego funkcjonowania.

Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Głównym założeniem ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest prowadzenie pracy z rodziną biologiczną, której rezultatem będzie osiągnięcie celu polegającego na tym, by liczba dzieci trafiających do systemu pieczy zastępczej była jak najmniejsza.

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych jest współpraca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zmierzająca do powrotu dziecka pod bezpośrednią opiekę rodzica/rodziców. Odbywało się to poprzez:

- wspólne ustalanie planu pomocy, w tym w oparciu o kontrakt socjalny,
- kierowanie do uczestnictwa w warsztatach zwiększających kompetencje rodzicielskie,
- motywowanie do utrzymywania kontaktów z dzieckiem i pozytywnych relacji,
- wnioskowanie o wsparcie asystenta rodziny,
- uczestnictwo w okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy,
- systematyczne sporządzanie informacji o współpracy rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy na wniosek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Działu Pieczy Zastępczej oraz Sądu.

W 2024 r. pracownicy socjalni współpracowali ze 142 rodzinami biologicznymi i sporządzili 307 informacji do ww. instytucji.

Asystent rodziny wspierający rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym

Do zadań Centrum, wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, należy również pomoc i wsparcie asystenta rodziny. Rodziny, w których na świat przychodzi niepełnosprawne dziecko, często nie mogą sobie poradzić z towarzyszącymi im wówczas emocjami. Asystent pomaga w zrozumieniu sytuacji życiowej, pokonaniu barier oraz w kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań niezbędnych w złożonych sytuacjach życiowych. Wykonywana przez asystenta praca była adekwatna do zgłaszanych potrzeb, a wszystkie rodziny, na rzecz których świadczone było wsparcie w formie asystentury, były objęte szczególną troską. Kierowana pomoc dostosowana była do oczekiwań wszystkich członków rodziny. Do szczegółowych zadań asystenta rodziny należało:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne - dawanie wspierających komunikatów, okazywanie akceptacji, empatii, tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej z elementami poradnictwa psychologicznego oraz elementami interwencji kryzysowej,
- wsparcie informacyjne - dostarczenie informacji o ofertach wsparcia i pomocy rodzinie dostępnych w miejscu zamieszkania, z uwzględnieniem poradnictwa małżeńskiego i wychowawczego,
- wsparcie instrumentalne - organizowanie działań samopomocowych, występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie i na podstawie pisemnego upoważnienia, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) celem umożliwienia skorzystania ze wsparcia,
- wsparcie wartościujące - wskazywanie zasobów indywidualnych, rodzinnych, wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych i międzypokoleniowych,

- koordynacja wsparcia - opracowywanie indywidualnego katalogu wsparcia oraz pomoc w jego realizacji, we współpracy z innymi służbami społecznymi,
- towarzyszenie instrumentalne i emocjonalne - asystowanie w sytuacjach dnia codziennego, w czasie wizyt w instytucjach, w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji,
- pedagogizacja rodziców - dostarczanie wiedzy na temat procesu wychowawczego celem wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów wychowawczych,
- monitorowanie postępów - wsparcie w utrzymaniu zmian,
- działania zaradcze - pomoc w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu.

Asystenci rodziny zatrudnieni w Centrum pozostawali w gotowości do objęcia wsparciem rodzin, w których wychowuje się dziecko z nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

5.12 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. na terenie Tarnowa funkcjonowało 83 rodziny zastępcze (w tym 47 rodzin spokrewnionych, 29 rodzin niezawodowych i 7 rodzin zawodowych). Rodziny te wychowywały łącznie 125 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 64 dzieci w rodzinach spokrewnionych, 38 w rodzinach niezawodowych i 23 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2024 r. liczba rodzin wyglądała następująco: ogółem funkcjonowało 97 rodzin zastępczych (w tym 57 rodzin spokrewnionych, 33 rodziny niezawodowe i 7 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 162 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 76 w rodzinach spokrewnionych, 46 w rodzinach niezawodowych i 40 w rodzinach zawodowych).

W 2024 r. powstało 7 nowych spokrewnionych rodzin zastępczych, w których umieszczonych zostało 11 dzieci, oraz 6 nowych niezawodowych rodzin zastępczych, w których umieszczonych zostało 9 dzieci. Ponadto jeden pełnoletni już wychowanek powrócił do rodziny niezawodowej oraz jedno dziecko zostało przywrócone z placówki opiekuńczo-wychowawczej ponownie do rodziny niezawodowej. Do funkcjonujących rodzin zawodowych trafiło w 2024 r. 19 małoletnich.

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (ORPZ) wspierali rodziny zastępcze, dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb. Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu jak najlepszych rezultatów rodziny mogły liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika. Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie miasta mogła uzyskać potrzebną pomoc. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 63 rodziny zastępcze (według stanu na 31 grudnia 2024 r.), natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego 74 rodziny. Funkcjonujące rodziny mogły uczestniczyć w cyklicznych szkoleniach, których celem było przede wszystkim wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych, jak i integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa. ORPZ objął również wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową oraz wsparcie niefinansowe. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych.

Sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych była na bieżąco monitorowana. Praca z dzieckiem i rodziną zastępczą była ukierunkowana, jeżeli to możliwe, na powrót dziecka do rodzica biologicznego. Natomiast kiedy nie było takiej możliwości, na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do ośrodka adopcyjnego celem rozpoczęcia procedury adopcyjnej.

Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z kuratorami sądowymi oraz asystentami rodziny, aby jak najskuteczniej pracować na rzecz dzieci i młodzieży. Monitorowano sytuację szkolną i przedszkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania ze szkół i przedszkoli. Dokonano 224 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz do Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (TPD) Oddział w Tarnowie.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 9 wniosków do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej oraz dokonał zgłoszenia 11 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego TPD Oddział w Tarnowie.

Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obowiązkowe. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz jednorazowy dodatek na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Rodziny zastępcze, które wniosły o fakultatywną pomoc z uwagi na zdarzenia losowe, z tytułu przyjęcia dziecka czy z uwagi na wydatki mające wpływ na jakość sprawowanej opieki, również ją otrzymywały.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie w 2024 r. było to 6 rodzin, które skorzystały z pomocy 8 osób.

Ponadto wszystkie wnioskujące w 2024 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj.: w czasie, kiedy zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje im urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni. Na czas urlopu rodziców zastępczych Centrum zabezpieczało dzieci w innych rodzinach zastępczych, wypłacając tym rodzinom należne świadczenia i wynagrodzenie. Pomoc w tym zakresie otrzymało 5 rodzin zastępczych i 12 wychowanków.

5.13 Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej

W 2024 r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ORPZ) zrealizował 9 projektów skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz 1 projekt promujący rodzicielstwo zastępcze. Szczegóły zostały przedstawione w tabeli.

Nazwa projektu	Działania
„Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa	Zajęcia warsztatowe dla rodzin zastępczych połączone z grupą wsparcia Zrealizowano 9 szkoleń. Liczba uczestników: 36
„#Zostań rodzina zastępczą”, „Ania szuka domu” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze	W ramach realizacji działań promocyjnych w środkach masowego przekazu ukazały się artykuły nt. pieczy zastępczej. Rodzicielstwo zastępcze było promowane poprzez udział pracowników ORPZ w imprezach/piknikach realizowanych na

	<p>terenie Miasta Tarnowa dla mieszkańców m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Babski Poniedziałek”, - „Dobrodzień”, - „Babie Lato”, - Olimpiada Przedszkolaków, - udział w działaniach organizowanych przez Stowarzyszenie „Miejmy Siebie”. <p>Ponadto w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego została zorganizowana przez Centrum w Tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego gala przekazania symbolu „Ani” przez Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.</p>
„Ferie Moc atrakcji” - projekt dla dzieci i młodzieży	<p>Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii poprzez wyjście do kina oraz do centrum zabaw dziecięcych.</p> <p>Liczba uczestników: 31</p>
„Teraz My” grupa rozwojowa dla dzieci i młodzieży	<p>Warsztaty, których celem było wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz rozwój tzw. Kompetencji miękkich.</p> <p>Liczba uczestników: 29</p>
„Niech żyją wakacje” – projekt dla dzieci i młodzieży	<p>Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji, tj. wycieczka, wyjście do kina, wyjście do Muzeum, zajęcia sportowo-plastyczne.</p> <p>Liczba uczestników: 111</p>
„Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych (rok szkolny 2024/2025)	<p>Pomoc najbardziej potrzebującym małoletnim bądź mającym problem z przyswajaniem wiedzy w nadrabianiu zaległości w nauce</p>
„Woskiem malowane” – projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	<p>Zabawa andrzejkowa</p> <p>Liczba uczestników: 111</p>
„(PO)MOCNA Grupa” – projekt dla młodzieży z rodzin zastępczych	<p>Projekt, którego głównym celem jest wzajemne wsparcie oraz podejmowanie dyskusji i rozmów na tematy, które nurtują młodych ludzi.</p> <p>Liczba uczestników: 39</p>
„Bajkowa wizyta” - projekt dla dzieci z rodzin zastępczych	<p>Projekt, którego celem było zapoznanie się ze specyfiką pracy w Urzędzie, ale również zapoznanie się z obowiązkami, jakie spoczywają na Prezydencie Miasta. Ponadto realizacja projektu pozwoliła na rozwijanie i odkrywanie zainteresowań dzieci z rodzin zastępczych, przeżywanie nastroju wyjątkowości i kształtowanie prawidłowych postaw społecznych.</p> <p>Liczba uczestników: 8</p>
„Zostań Mikołajem” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	<p>Projekt, którego głównym celem było obdarowanie dzieci i młodzieży z tarnowskich rodzin zastępczych prezentami gwiazdkowymi.</p> <p>Liczba uczestników: 83</p>

5.14 Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r., jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa, adresowanym do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny - hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek, m.in. na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach familijnych w Tarnowskim Teatrze, czy w wystawach. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski, z którymi miasto zawarło umowy partnerskie. W 2024 r. z programem współpracowało 74 partnerów. Beneficjentami Programu zostały 883 rodziny (3.874 osoby). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie. Dofinansowanie GMT do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2024 r. 170.704,20 zł. Z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 43.048 osób z rodzin wielodzietnych, a w formie biletów okresowych - 3.236 osób. Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 6.199 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 76.319,00 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 5.745,00 zł. Łącznie w 2024 r. z budżetu GMT udzielono ulg w wysokości 2.442.000,20 zł.

5.15 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogły również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek, a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ww. ustawy, umożliwiono przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci. W 2024 r. przyjęto 546 wniosków o Kartę Dużej Rodziny dla 1.287 osób. Na podstawie uchwały Nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r. rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny lub spełniające warunki posiadania tej karty, mogą ubiegać się o zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części 50% opłat od każdego członka rodziny zamieszkałego na nieruchomości spełniającego te warunki. W 2024 r. z możliwości częściowego zwolnienia z opłaty skorzystało 15.982 osoby, a kwota zwolnienia z tej opłaty wyniosła łącznie 2.189.232,00 zł.

6. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE

6.1 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego

Podjęte przez Centrum w 2024 r. działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia swym zasięgiem objęły łącznie 409 mieszkańców Tarnowa. Centrum aktywnie wspierało realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych.

W 2024 r. na realizację programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze wydatkowano 36.409,60 zł ze środków pochodzących z budżetu GMT.

Równocześnie realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami były 3 organizacje pozarządowe oraz 2 podmioty niepubliczne. W ramach współpracy zrealizowano 4 zadania z zakresu zdrowia publicznego skierowane do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym z niepełnosprawnościami. Na realizację tych zadań wydatkowano łącznie środki w wysokości 156.476,47 zł, w tym z budżetu GMT kwotę 99.604,53 zł, pozostała kwota w wysokości 56.871,94 zł to środki finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa.

W 2024 r. bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze objęto 16 osób. Zadaniami z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez organizacje pozarządowe i podmioty niepubliczne objęto łącznie 393 osoby, w tym 178 dzieci. Łącznie wszystkimi działaniami edukacyjnymi, prewencyjnymi i rehabilitacyjnymi objęto 409 osoby.

Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane szczegółowe odnoszące się do wszystkich zrealizowanych przedsięwzięć.

Programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze				
Lp.	Nazwa programu	Wykonawca	Liczba uczestników	Kwota wydatkowa w 2024 r. (w zł)
Programy polityki zdrowotnej skierowane do osób dorosłych				
1.	„Program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”	1. Artvimed-Chrobry Sp. z o.o., sp. k., 2. Krakovi Sp z o.o., sp. k., 3. Centrum Zdrowia Kielce Sp. z o.o., 4. J. Janeczko Parens Centrum Leczenia Niepłodności, 5. TFP Fertility Macierzyństwo Sp. z o.o., 6. PARENS sp. z o.o.	16	36.409,60
RAZEM:			16	36.409,60

Zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi)				
Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Koszt zadania w zł
1.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii*	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	31	11.895,19
2.	Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka	Fundacja „Zielona Przystań”	236, w tym 178 dzieci	99.604,53

3.	Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób starszych*	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	114	25.000,00
4.	Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży*	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	12	19.976,75
5.	Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych*	Fundacja „RuszSię!”	0	0,00
OGÓŁEM:			393	156.476,47 w tym z budżetu GMT: 99.604,53

*Zadanie realizowane w ramach przedsięwzięcia „Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa, w ramach Programu Rozwój Lokalny zgodnie z umową 29/2021/RL z dnia 28.04.2022 r.

Ponadto od 2006 r., przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. bł. Fryderyka Ozanama, działającym przy parafii św. Rodziny w Tarnowie, realizowany był program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Zakupiony sprzęt medyczny organizacja nieodpłatnie wypożyczała terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

Promocja zdrowia i profilaktyka

W 2024 r. podejmowano działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. W ramach współpracy z Fundacją „Zielona Przystań” realizowano zadanie skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci. Przedmiotem zadania było:

- prowadzenie działań wspierających rodzicielstwo przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców, prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa, wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka, psychoterapia okołoporodowa, pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie, prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań przygotowujących do roli „mamy” przez prowadzenie warsztatów w zakresie pozyskania umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno–higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, profilaktyki i higieny jamy ustnej u kobiet w ciąży i małych dzieci,
- prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie,
- prowadzenie edukacji zdrowotnej promującej właściwe nawyki żywieniowe u kobiet w okresie prokreacyjnym (w ciąży i po porodzie),

- prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci w postaci organizacji zajęć grupowych, przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym, prowadzenie działań kompensacyjnych dla dzieci w formie indywidualnych konsultacji z fizjoterapeutą, logopedą/neurologopedą,
- prowadzenia działań dla rodziców i dzieci ze szczególnymi potrzebami (np. niepełnosprawność intelektualna, ruchowa oraz inne formy deficytów zdrowotnych),

Zadanie realizowane było w dwóch etapach:

1. „Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka”, od 30 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. ze środków pochodzących z budżetu obywatelskiego GMT. W 2024 r. na realizację zadania wydatkowano kwotę 99.604,53 zł. Z działań w ramach zadania skorzystało 236 osób, w tym 178 dzieci oraz 58 osób dorosłych.
2. „Klub Zdrowej Mamy i Dziecka 2024-2025”, od 15 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. ze środków pochodzących z budżetu obywatelskiego GMT. W 2024 r. na realizację zadania wydatkowano kwotę 249.963,20 zł. Z działań w ramach zadania skorzystało 484 osoby, w tym 329 dzieci i 155 osób dorosłych. Zadanie realizowane będzie do 30 czerwca 2025 r.

Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób starszych

W ramach zadań obejmujących promocję zdrowia i edukację zdrowotną w 2024 r. Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. w Tarnowie realizował zadanie pn. „Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób starszych”. W zadaniu udział wzięło 114 osób mieszkańców miasta Tarnowa. W ramach zadania przeprowadzono:

1. grupowe warsztaty edukacyjne z zakresu promowania prawidłowego odżywiania, dostosowanego do wieku uczestników oraz zapobiegania nadwadze i otyłości, w kontekście wpływu diety i codziennej aktywności na układ kostno-stawowy i mięśniowy
2. grupowe warsztaty edukacyjne, dotyczące zapobieganiu cukrzycy, jej wczesnego wykrywania oraz poprawy jakości życia osób chorujących na cukrzycę,
3. grupowe warsztaty edukacyjne z zakresu zaburzeń propriocepcji (czucia głębokiego) w prewencji upadków i urazów,
4. indywidualne konsultacje z dietetykiem oraz z fizjoterapeutą.

Zadanie realizowane było od dnia 13 lutego 2024 r. do 15 marca 2024 r. Na jego realizację wydatkowano kwotę w wysokości 25.000,00 zł ze środków finansowych Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa.

Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

W 2024 r. w ramach działań z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej przy współpracy z Zespołem Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. w Tarnowie zrealizowano zadanie pn. „Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”. W ramach zadania zrealizowano działania w zakresie edukacji zdrowotnej skierowanej do rodziców i opiekunów prawnych dzieci i młodzieży z problemem dysregulacji emocji i zaburzeniami zachowania. W ramach zadania przeprowadzono cykl grupowych warsztatów edukacyjnych oraz indywidualne konsultacje. Działaniami w ramach zadania zostało objętych 12 osób - rodziców (opiekunów) dzieci. Zadanie realizowane było w dniach od 9 lutego 2024 r. do 15 marca 2024 r. Na jego realizację wydatkowano kwotę w wysokości 19.976,75 zł ze środków finansowych Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa.

Wsparcie osób i rodzin na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności: promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Zadania w wyżej wymienionym zakresie realizowane były głównie przez psychologów zatrudnionych w Centrum.

Do szczegółowych zadań należało:

- poradnictwo oraz wsparcie psychologiczne dla członków rodziny i rodziców posiadających dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, w tym także konsultacje z elementami psychoedukacji dotyczącej funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- poradnictwo i wsparcie psychologiczne dla członków rodziny osób z zaburzeniami psychicznymi oraz konsultacje kształtujące właściwą postawę społeczną oraz zapobieganie dyskryminacji,
- wsparcie psychologiczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu i/lub narkotyków oraz konsultacje z elementami psychoedukacji,
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla osób doświadczających zaburzeń psychicznych, w tym motywujące do podjęcia leczenia farmakologicznego czy uzyskania pomocy psychoterapeuty,
- interwencje w miejscach zamieszkania osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, znajdujących się w sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia,
- wsparcie psychologiczne dla osób, które były hospitalizowane ze względu na myśli samobójcze lub podejmowanie prób samobójczych,
- motywowanie do dbania o zdrowie psychiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

6.2 Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień

Działania skierowane do dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, innych szkodliwych substancji oraz uzależnień behawioralnych w 2024 r. podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich przedszkoli i szkół, nauczycieli oraz rodziców. Zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023 -2026 r. Działania te finansowane były ze środków budżetu GMT pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

W swych działaniach Centrum dążyło do realizacji programów i szkoleń wyposażających ucznia (poczynając od okresu przedszkolnego) w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących optymizmu, życzliwości

i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności. W 2024 r. na terenie tarnowskich przedszkoli i szkół zrealizowano łącznie 6 programów profilaktycznych, w tym:

- programy dla dzieci i młodzieży szkolnej z udziałem rodziców i nauczycieli: „Archipelag Skarbów”, „Blog Szymona”, „Epsilon”, „Debata”,
- program dla nauczycieli pt. „Iskra Odporności”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Wspólne kroki w cyberświecie” oraz „Unplugged”, które pozwalają na realizację programów z uczniami w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych.

W 2024 r. z programów profilaktycznych i szkoleń w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej skorzystało łącznie 2.298 osób (w tym: 1.955 uczniów, 278 nauczycieli i wychowawców oraz 65 rodziców). Na realizację działalności profilaktycznej w 2024 r. wydatkowano łącznie 176.117,00 zł.

„Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca”

Fundacja Edumocni od 10 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. realizowała zadanie w ramach działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Na jego realizację wydatkowano kwotę 44.080,08 zł ze środków pochodzących z budżetu GMT. Głównym celem zadania było wsparcie dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 18 lat poprzez kształtowanie pozytywnych postaw społecznych oraz rozwijanie ich wiedzy i umiejętności jako zbioru zasobów pozwalających na skuteczne radzenie sobie z trudnościami życiowymi, w tym przeciwdziałanie wczesnym kontaktom z alkoholem, profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Zadanie obejmowało działania na rzecz pogłębiania (zwiększenia) świadomości na temat ryzykownych zachowań oraz wzmacnianie kluczowych kompetencji społecznych. W ramach zadania promowany był zdrowy styl życia i aktywne spędzanie wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych, takich jak warsztatowe zajęcia edukacyjno-rozwojowe. Niezwykle istotne w projekcie było też doskonalenie umiejętności konstruktywnej komunikacji, budowania zdrowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, asertywności oraz radzenia sobie ze stresem.

„Dobre kino plenerowe” realizowane przez Stowarzyszenie RDN „Radość-Dobro-Nadzieja” z siedzibą w Tarnowie przy ul. Bema 14

W ramach realizacji zadania dla mieszkańców Tarnowa zorganizowane zostało wydarzenie (event profilaktyczny) z projekcją filmu „Powołany 2”. Ponadto na antenie radia RDN wyemitowana została audycja profilaktyczna nt. sposobów pomocy osobom uzależnionym oraz kampania sportowa (35 spotów) zachęcająca do prowadzenia zdrowego stylu życia bez nałogów. Na podstawie wyników słuchości szacuje się, że audycja oraz kampania sportowa dotarły do ok. 40 tysięcy osób, natomiast projekcją filmu w ogrodach Radia RDN obejrzało 120 osób.

Celem projektu było przeciwdziałanie nadużywaniu alkoholu, substancji psychoaktywnych, przemocy a także uwrażliwienie mieszkańców na znaczenie problemu oraz rolę pomocy osobom uzależnionym. Organizacja eventu profilaktycznego z projekcją filmu „Powołany 2” pokazała widzom pozytywne przykłady udanej walki z różnymi nałogami. Projekcją filmu poprzedził komentarz specjalisty w obszarze profilaktyki, dot. niepożądanym zjawiskom społecznym, możliwościom ich zapobiegania oraz wskazania miejsc świadczących pomoc. W czasie wydarzenia dla uczestników dostępne były materiały profilaktyczne i informacyjne na temat problemów społecznych oraz sposobów zapobiegania im. Na realizację zadania wydatkowano 7.000,00 zł.

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2024 r. w Centrum działań Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. 15.00 – 18.00. Dyżurujący w Punkcie

specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, świadczyli pomoc terapeutyczną, udzielali wsparcia po odbytych leczeniach, wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe, świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych. Łącznie w 2024 r. udzielono 232 porady.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2024 r. odbyło się 50 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu. Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji wyniosła 128, w tym 85 wniosków z Policji, 20 wniosków od członków rodzin, 23 wnioski z innych źródeł (kuratorzy, pracownicy socjalni Centrum, prokuratura, Gminne Komisje, Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej), w tym wobec kobiet – 19 wniosków. Komisja wystawiła 117 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 35 osób. Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2024 r. wyniosła 17. Ponadto odbyło się 13 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 88 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

7. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK OBJĘTYCH NADZOREM POMOCNICZYM CENTRUM

Zgodnie ze Statutem, Centrum było w 2024 roku aparatem pomocniczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawowaniu nadzoru nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej. Centrum wypełniało również zadania aparatu pomocniczego Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawowaniu nadzoru nad następującymi jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasta Tarnowa:

1. Zespół Żłobków w Tarnowie,
2. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie,
3. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” w Tarnowie,
4. Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie,
5. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie,
6. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie.

Ponadto Centrum sprawowało nadzór nad realizacją ważnych dla mieszkańców zadań zleconych do wykonania innym podmiotom (organizacjom pozarządowym). W ten sposób prowadzone były w szczególności mieszkania wspierane i treningowe, Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, placówki wsparcia dziennego, schronisko i noclegownia dla osób bezdomnych.

7.1 Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa wyłaniane w drodze postępowania konkursowego:

Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” przy ul. Piotra Skargi 29a, prowadzony przez Fundację Zielona Przystań (60 miejsc typu A i C),

Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi przy Al. M.B. Fatimskiej 6 prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu (60 miejsc typu B).

ŚDS-y funkcjonują zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Świadczą one usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Z usług świadczonych w ŚDS mogą korzystać osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub które wykazują inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. W 2024 r. z usług ŚDS-ów skorzystało 145 uczestników, w tym 28 osób w ŚDS typu A, 63 osoby w ŚDS typu B i 54 osoby w ŚDS typu C.

7.2 Domy Pomocy Społecznej (DPS)

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Dom dysponuje również 50 miejscami dziennego pobytu w ramach Działu - Domu Dziennego Pobytu (DDP). Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. W 2024 r. łącznie z jego oferty skorzystało 41 osób.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta działają dwa niepubliczne domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, które, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, zapewniają całodobową opiekę, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 1 stycznia

2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego z dnia 16 listopada 2021 r. Dom dysponuje 27 miejscami dla osób dorosłych i 53 miejscami dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i głębokim. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na małą zdolność adaptacyjną do zmiany otoczenia, osoby te przebywają w domu pomocy społecznej najczęściej przez całe życie. W 2024 r. w domu umieszczono 4 osoby.

Dom Pomocy Społecznej im. Zofii Skorupy dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie przy ul. Heleny Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Tarnowie, funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze, zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno – terapeutycznych.

W 2024 r. w domach przebywało łącznie 99 osób, w tym 81 w DPS przy ul. Robotniczej i 18 w DPS przy ul. Heleny Modrzejewskiej.

7.3 Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD)

TOIKiWODPD jest placówką dofinansowaną z budżetu państwa i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje jednocześnie zadania:

- ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) działającego całodobowo, w ramach którego udzielała bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (np. żałoby, kryzysach samobójczych, rozwodu, trudnych relacji rodzinnych, problemów wychowawczych, traumatycznych zdarzeń, itp.). Całodobowo udzielała wsparcia osobistego, telefonicznego, emaliowego dla mieszkańców miasta Tarnowa (oraz Powiatu Dąbrowskiego na podstawie porozumienia). W uzasadnionych sytuacjach udzielała schronienia do 3 miesięcy - dysponuje 4 miejscami,
- specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (SOWODPD), w którym realizowała całodobową, bezpłatną pomoc specjalistyczną wobec osób doznających przemocy (dzieci, dorosłych), świadków przemocy oraz innych - poszukujących informacji na temat zjawiska i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej. Dyżury pełnili psychologzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, specjalista pracy z rodziną, prawnik. W sytuacji zagrożenia zapewniono schronienie całodobowe – ośrodek dysponuje 20 miejscami (po zgłoszeniu lub uzgodnieniu z działającym, przy właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej Zespołem Interdyscyplinarnym/grupą diagnostyczno-pomocową lub w wyniku interwencji Policji). W uzasadnionych sytuacjach - także po bezpośrednim zawiadomieniu lub zgłoszeniu się osoby potrzebującej wsparcia do Ośrodka.

Ponadto TOIKiWODPD prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy, grupę socjoterapeutyczną dla dzieci, opracował i realizował przez cały rok program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc, opracowano również program psychologiczno-terapeutyczny.

Dodatkowo, na podstawie postanowień sądów, na terenie Ośrodka odbywały się spotkania rodziców z mieszkającymi z drugim rodzicem dziećmi. Placówka współpracowała na co dzień również z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, zarówno w kwestiach dotyczących „wspólnych” beneficjentów oraz w ramach specjalistycznych konsultacji. Pracownicy przyjmowali także połączenia z nr 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego) przekierowywane do tutaj. Ośrodka.

Najczęściej zgłaszane przez klientów w 2024 r. problemy związane były z przemocą, chorobami i zaburzeniami psychicznymi, handlem ludźmi, trudnościami wychowawczymi, objawami lękowymi i depresyjnymi, w tym myśli i zamiary samobójcze, konfliktami rodzinnymi, kryzysami małżeńskimi, uzależnieniami i współuzależnieniami, problemami zdrowotnymi, utratą dobytku oraz brakiem wiedzy prawnej. W 2024 r. z oferty TOIKiWODPD skorzystało 1392 osoby.

W 2024 r. na podstawie Porozumienia Gminy Miasta Tarnowa oraz Powiatu Dąbrowskiego, Ośrodek świadczył również pomoc mieszkańcom Powiatu Dąbrowskiego (z pomocy skorzystało 15 mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego).

W celu zapewnienia całodobowego schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej TOIKiWODPD dysponuje 20 miejscami noclegowymi w sześciu pokojach oraz czterema miejscami noclegowymi w ramach ośrodka interwencji kryzysowej. W 2024 r. z możliwości całodobowego schronienia skorzystało 34 osoby.

Dodatkowo Ośrodek realizował szereg następujących działań:

- prowadzenie/udział w międzynarodowych, ogólnokrajowych i lokalnych kampaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy, handlowi ludźmi, pomocy osobom doświadczającym kryzysu psychicznego (m.in. Kampania Dzieciństwo bez Przemocy, #bajki#pomagajki, „Akcje Miś”, „One Billion Rising”, „Nie bij mnie kochaj mnie”, „Kampania Białej Wstążki”, obchody „Tygodnia Osób Pokrzywdzonych Przepiękstwem”, wypowiedzi w mediach),
- współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie Zespół Zamiejscowy w Tarnowie w ramach dyżurów doradcy zawodowego dla klientów TOIKiWODPD,
- współpraca z Ośrodkiem Kuratorskim w Tarnowie, spotkania z młodzieżą raz w miesiącu,
- prowadzenie strony internetowej i profilu na Facebook,
- realizacja zajęć profilaktycznych w placówkach różnego szczebla edukacyjnego z terenu miasta Tarnowa (szkoły podstawowe, średnie, uczelnie),
- przygotowanie materiałów informacyjnych, w tym broszur nt. kryzysów, przemocy;
- współpraca z Klubami Seniora, placówkami opiekuńczo- wychowawczymi, instytucjami pomocowymi, organizacjami pozarządowymi,
- zależnie od zgłoszonych potrzeb (szkoły) wobec zdarzeń traumatycznych praca interwencyjna z uczestnikami zdarzeń, świadkami, uczniami, rodzicami,
- realizacja zajęć dla studentów kierunków pedagogika, psychologia,
- organizacja warsztatów dla różnych grup zawodowych (pielęgniarki, pracownicy żłobków, placówek opiekuńczo-wychowawczych),
- prowadzenie praktyk studenckich oraz pomoc w badaniach prowadzonych przez studentów różnych uczelni i kierunków,
- udział w pracach powoływanych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej;

– współpraca w ramach „Konwentu Dyrektorów OIK w Polsce”.

Dodatkowo w ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc przeprowadzono program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc dla grupy osób przebywających na wolności oraz w Zakładzie Karnym. Łącznie programem objęto 26 osób. Zrealizowano 3 edycje programu. W edycjach trwających w całym roku 2024 dla osób pozostających na wolności do udziału przystąpiło 11 osób, natomiast w edycji zorganizowanej dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Tarnowie wzięło udział 15 osób.

7.4 Zespół Żłobków

Instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzona jest w Mieście przez 6 żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 475 miejsc dla dzieci. Wykaz żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z liczbą miejsc wskazuje poniższa tabela.

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Nr 1, ul. Topolowa 4	134
2.	Żłobek nr 2, ul. Wiejska 29	83
3.	Żłobek nr 3, ul. Juliana Gosłara 5	51
4.	Żłobek nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek nr 5, ul. Do Prochowni 20	92
6.	Żłobek nr 6, ul. Pracy 4c	90
łącznie		475

Żłobki prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa oferują rodzinom usługi opiekuńczo-wychowawcze oraz edukacyjne w formie zabawy od poniedziałku do piątku w godz. od 6:00 do 16:00, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy. Dodatkowo, dzieci mają możliwość skorzystania z posiłków (cztery posiłki dziennie), które są zgodne z obowiązującymi normami i zaleceniami żywieniowymi. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony do godz. 17:00 za dodatkową opłatą. Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem, dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia oraz tereny zielone wokół budynków, wyposażone w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty, razem z odpowiednimi zasobami lokalowymi, rozmieszczeniem i wyposażeniem, zapewniają wysoki standard placówek. Zespół Żłobków w Tarnowie zapewnia dzieciom fachową i troskliwą opiekę. Praca odbywa się w grupach dostosowanych do wieku, możliwości i predyspozycji każdego dziecka. W codziennych zajęciach, które obejmują zabawę z elementami edukacyjnymi oraz opiekę i wychowanie, uwzględnia się indywidualne potrzeby maluchów. Zajęcia są planowane w zależności od pory roku, zmian w przyrodzie oraz świąt i wydarzeń okolicznościowych, co wzbogaca możliwości poznawcze i rozwojowe dzieci.

Ponadto w Tarnowie funkcjonowało sześć niepublicznych żłobków posiadających w sumie 169 miejsc. Wykaz żłobków wraz z liczbą miejsc przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	„CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny, ul. Józefa Piłsudskiego 31	40
2.	„Małe Szczęścia” Żłobek Niepubliczny, ul. Witolda Rogoyskiego 15/2	15
3.	„FUN&PLAY” Żłobek Niepubliczny, ul. Tadeusza Klimeckiego 11	14
4.	„Pałacyk Malucha” Żłobek Niepubliczny, ul. Hugona Kołłątaja 14	15

5.	„MALUSZEK” Żłobek Niepubliczny, ul. Gabriela Narutowicza 15	40
6.	„Leśne Ludki” Żłobek Niepubliczny Magdalena Świniarska, ul. Rydza-Śmigłego 5	45
łącznie		169

7.5 Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW)

COPOW zapewnia pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną niżej wymienionych placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” jest placówką typu interwencyjnego, której celem jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Placówka zajmuje się kompleksową diagnozą psychologiczno-pedagogiczną dziecka.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka jest to placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 14 dzieci, obejmuje opieką dzieci młodsze, w szczególności rodzeństwa.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci w starszym wieku.

Funkcjonowanie wszystkich placówek oparte jest na tzw. „systemie rodzyńkowym” mającym na celu właściwe przygotowanie dzieci do usamodzielnienia w przyszłości. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki ich rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach - jak dla domu jednorodzinnego. Dzieci biorą czynny udział we wszystkich pracach domowych. Dzięki takiej formie opieki dzieci uczą się umiejętności życiowych i społecznych, które będą mogły wykorzystać w swoim dorosłym życiu. Z dziećmi pracuje wykwalifikowana kadra.

Zestawienie liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Nazwa placówki	Liczba miejsc statutowych	Liczba dzieci ogółem
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom”	14	16
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Słoneczny Dom”	10	17
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka	14	18
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”	14	36
Razem	52	87

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” to placówka typu rodzinnego. Placówka ta została utworzona z myślą o najmłodszych dzieciach wymagających zapewnienia całodobowej opieki i wychowania. Przeznaczona jest dla 8 dzieci do 18. roku życia i daje możliwość wspólnego wychowywania się liczego rodzeństwa. Placówka zapewniała dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, zaspokajała podstawowe potrzeby bytowe, emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, religijne i społeczne. Placówka prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci: plastyczne, kulinarne,

sportowo-rekreacyjne, relaksacyjne, a także wycieczki i imprezy okolicznościowe, w których uczestniczą również rodziny biologiczne. Dzieci mają możliwość rozwijania swoich dotychczasowych zainteresowań i zdolności, wzmocnienia więzi społecznych, rozwijania samodzielności i sprawności umysłowej. Placówka prowadzi pracę z rodziną dziecka. W placówce zatrudniony jest psycholog, który prowadzi pracę indywidualną oraz grupową z wychowankami, a także pozostaje do dyspozycji rodziców biologicznych, którzy wyrazili chęć udziału w spotkaniach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w placówce przebywało łącznie 12 wychowanków (narastająco) pochodzących z terenu miasta Tarnowa w wieku od 1. do 8. roku życia. W 2024 r. 3 dzieci opuściło placówkę.

7.6 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Zespół prowadzi obsługę osób występujących o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, wskazaniach do ulg i uprawnień, legitymacji oraz kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Poniższe tabele obrazują działalność Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2024 r.

Rodzaj wniosku	Liczba przyjętych wniosków
ustalenie stopnia niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia)	3.096
ustalenie niepełnosprawności dla dzieci (osób do 16. roku życia)	191
Razem	3.287
Stopień niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń
Znaczny	1.017
Umiarkowany	1.436
Lekki	277
dzieci do 16. roku życia	171
Razem	2.901
Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej	
dla osób przed 16. rokiem życia	935
dla osób po 16. roku życia	59
Razem	994
Liczba wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych	
dla osób niepełnosprawnych	778
dla placówek	8
Razem	786

7.7 Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) Słoneczne Wzgórze jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy. W ramach prowadzonej działalności ZAZ Słoneczne Wzgórze świadczy usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne, wynajmu Sali w celu organizacji szkoleń i konferencji, a także usługi ogrodnicze. Ponadto w 2024 r. ZAZ Słoneczne Wzgórze poszerzyło zakres świadczonych usług o grotę

solną, realizując projekt pn. „Integralnie z naturą – Apiterapia oraz grota solna”. Placówka stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem. Koszty działalności Centrum pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków Województwa Małopolskiego i środków GMT.

7.8 Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných „Bezpieczna Przystań”

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielných pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W budynku Centrum znajduje się również wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Centrum Wsparcia zostało utworzone w celu realizacji projektu pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných w subregionie tarnowskim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt był realizowany w partnerstwie z gminami z Subregionu Tarnowskiego, z którymi została podpisana umowa partnerska: Gmina Dąbrowa Tarnowska, Gmina Gnojnik, Gmina Lisia Góra, Gmina Ryglice, Gmina Zakliczyn oraz Gmina Żabno. Realizacja projektu obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. Od 1 stycznia 2023 r. rozpoczął się okres trwałości projektu, w ramach którego realizowane są odpłatne usługi opieki wytchnieniowej w ośrodku oraz działa odpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. W 2024 r. z całodobowej opieki zastępczej skorzystało 205 opiekunów osób niesamodzielných. Zawarto 1.594 umowy na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

7.9 Mieszkania wspomagane i treningowe

Mieszkania wspomagane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2024 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania wspomagane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu wspomagany mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Mieszkanie wspomagane jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu wspomagany stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Jedno z nich przeznaczone jest dla czterech kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 93.750,00 zł. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla czterech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 93.750,00 zł. Pobyt w mieszkaniu wspomagany ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa Uchwała Nr XCIV/881/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia

9 listopada 2023 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Mieszkanie treningowe dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie treningowe przeznaczone dla trzech osób, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie prowadzone jest przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie PSONI - Koło w Tarnowie. Wysokość udzielonej w 2024 r. dotacji wyniosła 72.500,00 zł.

7.10 Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (PONON)

Stowarzyszenie Po Prostu Razem przy ul. Tuchowskiej 21 realizowało zadanie pn. „Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi” zlecone w otwartym konkursie ofert. W 2024 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 20 osób nietrzeźwych, całodobowo przez wszystkie dni tygodnia, również w dni wolne od pracy i w święta. W Punkcie dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, terapeuta uzależnień i prawnik, zadaniem których było:

- zapewnienie badania każdej osobie nietrzeźwej dowiezionej do Punktu przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w Punkcie,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w Punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu oraz ich rodzin.

W 2024 r. opieką objęto łącznie 3.206 osób dowiezionych do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym badania lekarskie zapewniono 1.808 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, przy ul. Narutowicza 6. Na realizację zadania w 2024 r. wydatkowano dotację z budżetu GMT w wysokości 1.973.342,94 zł.

7.11 Placówki Wsparcia Dziennego

Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej

Na terenie Miasta Tarnowa w 2024 r. działały dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez: Stowarzyszenie Siemacha oraz Katolickie Centrum Edukacji KANA. Realizowały zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” dla dzieci i młodzieży z Miasta Tarnowa. Wydatkowana kwota dotacji z budżetu GMT za 2024 r. wyniosła 824.100,00 zł. Placówki działały we wszystkie dni robocze (również w okresie wakacji i ferii zimowych) i objęły swoimi działaniami grupę min. 140 wychowanków. Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny, psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój

zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne gry i zabawy. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie, dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki prowadziły dokumentację dla każdego dziecka uczęszczającego na organizowane zajęcia, a także współpracowały z rodzicami/opiekunami dziecka, Centrum i innymi podmiotami.

Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczo-podwórkowej

Placówką typu opiekuńczo-podwórkowego jest Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” przy ul. Gumniskiej 25, która działa w ramach struktury organizacyjnej Centrum. Funkcjonuje od poniedziałku do piątku. Placówka została stworzona z myślą o dzieciach, które potrzebują wzajemnej integracji z rówieśnikami oraz chcą zaangażować się we wspólne aktywności. Praca wychowawcza w placówce realizowana jest według założeń rocznego planu dydaktyczno-wychowawczego. Każdy uczestnik placówki posiada teczkę Indywidualnego Planu Pracy zawierającą kartę zgłoszeniową z niezbędnymi danymi. Plan pracy zakłada codzienne zajęcia wychowawcze, czas wolny dla dzieci, a także kontakt z ich rodzicami, którzy są na bieżąco informowani przez wychowawców o zachowaniu, aktywności, postępach edukacyjnych, trudnościach w zachowaniu dzieci oraz sposobach na polepszenie ich funkcjonowania wśród rówieśników. Działalność Placówki ma na celu zwiększenie zakresu wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w ich codziennym życiu. Wszystkie zaplanowane działania ukierunkowane były na poprawę warunków życia, rozwój osobisty, integrację z rówieśnikami, a przede wszystkim wzmocnienie poczucia własnej wartości uczestników placówki. Do placówki zostało zrekrutowanych 29 dzieci w wieku od 6 do 18 roku życia. W 2024 roku, w związku z rosnącymi potrzebami podopiecznych, czas pracy placówki został wydłużony o jedną godzinę. Obecnie placówka funkcjonuje w godzinach od 13:30 do 18:30, oferując 5 godzin zajęć tygodniowo. W minionym roku przeprowadzone zostały zajęcia profilaktyczne, edukacyjne, pomoc w nauce, zajęcia plastyczne, sportowe, muzyczne, komputerowe. Placówka, aby lepiej zintegrować się z młodzieżą i dziećmi z innych Placówek Wsparcia Dziennego w Tarnowie (KANA i SIEMACHA), zorganizowała „Dzień Sportu”, który odbył się na placu przy ul. Kazimierza Brodzińskiego. W ramach rocznego planu działań kulturalnych i edukacyjnych, przewidziano również udział wychowanków m.in. w wyjściach do kina, wydarzeniach sportowych, wycieczkach oraz spotkaniach z uczestnikami Klubu Seniora, promujących integrację międzypokoleniową. Tradycją stały się także spotkania z dziećmi z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom”, podczas których, dwa lub trzy razy w roku, dzieci spędzają wspólnie czas w interesujący sposób. Kontynuowana była również współpraca z Centrum Kształcenia Zawodowego Ochotniczych Hufców Pracy w Tarnowie. Dzięki niej zostało przeprowadzone spotkanie warsztatowe dla dzieci z placówki. Na bieżąco przeprowadzane były rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Udzielona została pomoc w sytuacjach kryzysowych, problemach szkolnych, rodzinnych, osobistych dziecka. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce.

7.12 Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizowało zleczone w otwartym konkursie ofert zadanie publiczne pn. „Udzielanie

wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym”. W ramach umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2024-2026 realizator - Caritas Diecezji Tarnowskiej - prowadził:

1. schronisko dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewniał m.in.:
  - możliwość całodobowego przebywania w schronisku, z zapewnieniem miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
  - możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
  - możliwość skorzystania z prysznica, prania i suszenia odzieży, jej wymiany bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany,
  - możliwość uzyskania informacji o dostępnych formach pomocy,
  - usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności,
2. noclegownię na 20 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewniał m.in.:
  - tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
  - możliwość spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,
  - możliwość skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży, bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Pobyt w schronisku był odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni był nieodpłatny.

W 2024 r. z usług skorzystało ogółem 248 osób w wymiarze 35.028 osobodni, w tym z pomocy Schroniska - 130 osób w wymiarze 30.102 osobodni, z Noclegowni - 165 osób w wymiarze 4.926 osobonocy. Na realizację zadania wydatkowano dotację z budżetu GMT w wysokości 1.245.395,18 zł.

8. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

8.1 Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024

W 2024 r. Centrum, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym

stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2024 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 138 osób z niepełnosprawnością. Na realizację Programu wydatkowano kwotę 2.301.605,83 zł. W ramach usług asystencji osobistej – osoby niepełnosprawne skorzystały łącznie z 47.860 godzin i 30 minut wsparcia.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024 r.		
Wyszczególnienie	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
	138	47.860,5
	w tym:	w tym:
Dzieci do 16. roku życia	25	6.107,5
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	73	14.619,5
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	40	27.133,5

8.2 Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024

W 2024 r. Centrum, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2024”, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na załatwienie niezbędnych spraw życiowych oraz odpoczynku i regenerację.

W 2024 r. usługami opieki wytchnieniowej objętych zostało 184 opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: 1.734.077,43 zł. W ramach usług opieki wytchnieniowej zrealizowano łącznie 36.311 godzin i 30 minut wsparcia.

8.3 Program „Aktywny samorząd”

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowała Program „Aktywny samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),

- dodatek na opłaty za energię elektryczną,
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2024 r. dofinansowanie otrzymało 88 osób niepełnosprawnych, którym do 30 stycznia 2025 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 272.078,60 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2024 r., będą dokonywane do 15 kwietnia 2025 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2023 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 85 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 519.191,07 zł.

8.4 „Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Centrum jest koordynatorem Programu na terenie Miasta Tarnowa, a w 2024 r. realizowało następujące projekty:

1. Obszar B Programu:

- „Likwidacja barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się – dostawa, zakup i montaż platformy schodowej w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. E. Gierat w Tarnowie”. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 119.703,02 zł, w tym ze środków PFRON 41.896,06 zł oraz 77.806,96 zł wkład własny Ośrodka. Termin realizacji projektu do 31 sierpnia 2025 r.
- „Zakup schodofażu do Urzędu Gminy celem dostosowania budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami”. Projekt realizowany przez Gminę Tarnów, ul. Krakowska 19, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 19.000,00 zł, w tym ze środków PFRON 6.650,00 zł oraz 12.350,00 zł wkład własny Gminy. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.

2. Obszar D Programu:

- „Likwidacja barier transportowych – zakup autobusu dostosowanego do przewozu niepełnosprawnych uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. E. Gierat w Tarnowie”. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 547.000,00 zł, w tym ze środków PFRON 351.500,00 zł oraz 195.500,00 zł wkład własny Ośrodka. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.
- „Zakup samochodu osobowego, przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie”. Projekt realizowany przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska, ul. Nazareńska 1, 30-685 Kraków. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 282.276,14 zł, w tym ze środków PFRON 144.000,00 zł oraz 138.276,14 zł wkład własny Ośrodka. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.
- „Zakup samochodu na potrzeby domu Zakonnego w Tarnowie”. Projekt realizowany przez Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Tarnowska, ul. Ignacego Mościckiego 34, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 226.165,00 zł, w tym ze środków PFRON 144.000,00 zł oraz 82.165,00 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.
- „Likwidacja barier transportowych na terenie miasta Tarnów – Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w domu Księża Diecezji Tarnowskiej im. Św. Józefa”. Projekt

realizowany przez Diecezję Tarnowską Kościoła Rzymskokatolickiego, ul. Józefa Piłsudskiego 6, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 236.291,18 zł, w tym ze środków PFRON 144.000,00 zł oraz 92.291,00 zł wkład własny Diecezji. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.

3. Obszar F Programu:

- „Termomodernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego się w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b – elewacja”. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 273.129,78 zł, w tym ze środków PFRON 192.000,00 zł oraz 81.129,78 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu 31 stycznia 2026 r.

8.5 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kontynuowała realizację:

- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań,
- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” realizowany jest w latach 2022-2026. Kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 525.000,00 zł. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8.6 Program „Zajęcia klubowe WTZ”

W 2024 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie, Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Koordynatorem Programu na terenie Miasta jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. W 2024 r. z programu skorzystało 26 osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt realizacji Programu ze środków PFRON wyniósł 175.890,00 zł.

8.7 Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna

Centrum Usług Społecznych realizowało przedsięwzięcie pn. „Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa. Celem przedsięwzięcia był rozwój i poszerzenie dostępności usług społecznych oraz działań z zakresu profilaktyki zdrowia tak, aby stanowiły one odpowiedź na konkretne potrzeby osób, rodzin, grup społecznych oraz ogółu

mieszkańców. W 2024 r. zostały zrealizowane następujące usługi społeczne z zakresu zdrowia dla mieszkańców Miasta Tarnowa:

- usługa podologiczna - skierowana była do osób dorosłych, w tym starszych i niepełnosprawnych, i świadczona była w miejscu zamieszkania,
- usługa poradnictwa dietetycznego dla osób dorosłych z terenu miasta Tarnowa,
- usługa - warsztaty ruchowo-usprawniające dla osób dorosłych, w tym seniorów,
- usługa - warsztaty ogólnousprawniające oraz obniżające poziom stresu wraz z technikami oddechowymi i relaksacyjnymi dla osób dorosłych, w tym seniorów,
- usługa dogoterapii - skierowana była do dzieci i młodzieży do 18. roku życia (w tym z orzeczoną niepełnosprawnością) z terenu miasta Tarnowa,
- usługa hipoterapii - skierowana była do dzieci i młodzieży do 18. roku życia (w tym z orzeczoną niepełnosprawnością) z terenu miasta Tarnowa,
- usługa - warsztaty ogólnousprawniające w formie zajęć na basenie z elementami nauki pływania dla dzieci i młodzieży, w wieku do 18 lat zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa,
- usługa - warsztaty taneczno-rytmiczne z elementami różnych stylów tanecznych dla dzieci i młodzieży, w wieku do 18 lat zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa,
- usługa - warsztaty na ścianie wspinaczkowej dla dzieci i młodzieży, w wieku do 18 lat zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa,
- usługa - warsztaty z elementami sensoplastyki oraz zabawy integracyjne - skierowane do dzieci w wieku do 18 lat zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa z posiadaną opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub opinią psychologa (lub inną równoważną opinią specjalistyczną),
- usługa - warsztaty z zakresu wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia z terenu Miasta Tarnowa, mające na celu wsparcie kompetencji emocjonalnych i umiejętności sprzyjających budowaniu odporności psychicznej.

Ponadto w ramach realizowanego przedsięwzięcia w dniach od 19 do 23 lutego 2024 r. podczas ferii zimowych, zorganizowana została dla dzieci z klas od 4 do 8 szkół podstawowych Półkolonia z CUS-em – Młodzi Badacze Zdrowia. W ramach półkolonii odbyły się m.in. zajęcia sportowe, w tym na lodowisku i basenie, warsztaty dietetyczne, warsztaty z udzielania pierwszej pomocy oraz warsztaty psychologiczne dotyczące radzenia sobie z emocjami i sprawnej komunikacji, treningi koncentracji, warsztaty profilaktyczne na temat stosowania używek, zajęcia „Życie w skórze dziadka i babci” przy użyciu rekwizytów i symulatora geriatrycznego.

W 2024 r. ogłoszono i rozstrzygnięto 4 konkursy ofert na wyłonienie realizatora lub realizatorów zadań z zakresu zdrowia publicznego:

1. dot. wsparcia osób niepełnosprawnych:

- „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”. Zadanie miało na celu poprawę stanu zdrowia i jakości życia kobiet po amputacji piersi w okresie rekonwalescencji w następstwie choroby nowotworowej,
- „Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych”. W ramach zadania realizowana była rehabilitacja, terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu z wykorzystaniem metody Halliwick i PNF,
- „Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób w starszym wieku”. W ramach zadania odbywały się grupowe spotkania edukacyjne z zakresu

promowania prawidłowego odżywiania, profilaktyki cukrzycy, zaburzeń propriocepcji (czucia głębokiego) oraz konsultacje indywidualne dla osób w starszym wieku.

2. dot. wsparcia osób dorosłych, w tym seniorów:

- „Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”. Zadanie skierowane było do osób dorosłych rodziców (opiekunów). Celem zadania było wsparcie rodziców (opiekunów) w zakresie występujących trudności psychicznych u dzieci oraz młodzieży w wieku dorastania.

W 2024 r. w ramach przedsięwzięcia odbyły się 2 konferencje:

1. 15 lutego 2024 r. - konferencja pn.: „Potrzeby młodego człowieka – agresja i autoagresja osób ze spektrum autyzmu.”
2. 9-11 kwietnia 2024 r. – konferencja pn. „Problemy zdrowia psychicznego u osób dorosłych oraz w starszym wieku”.

Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia „Centrum Usług Społecznych – część nieinwestycyjna” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowane były ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa, w ramach Programu Rozwój Lokalny zgodnie z umową 29/2021/RL z dnia 28 kwietnia 2022 r. W 2024 r. na realizację przedsięwzięcia wydatkowano środki w wysokości 272.628,94 zł. Działaniami w ramach przedsięwzięcia objęto ok. 1.000 osób.

8.8 Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”

Fundacja „Auxilium” od stycznia do kwietnia 2024 roku realizowała inicjatywę „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”. Przedsięwzięcie było finansowane ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014–2021 (417.275,00 zł) oraz z budżetu państwa (73.637,00 zł).

Celem projektu było wzmocnienie więzi społecznych i rozwój osobisty mieszkańców Tarnowa poprzez warsztaty, szkolenia i konsultacje dla różnych grup wiekowych.

Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez psychologów, koncentrowały się na rozwoju emocjonalnym i zapobieganiu problemom społecznym. Uczestnicy uczyli się zarządzania emocjami, radzenia sobie ze stresem oraz ograniczania agresji. Dodatkowo organizowano warsztaty dla ojców „Tata na medal”, które miały na celu wyposażenie młodzieży w umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego świata.

W programie znalazły się również zajęcia dotyczące uzależnień od urządzeń ekranowych i Internetu, podczas których uczestnicy zdobywali wiedzę na temat kształtowania zdrowych nawyków korzystania ze smartfonów i komputerów oraz prewencji zachowań ryzykownych.

Ponadto przeprowadzone warsztaty i konsultacje dla osób dorosłych miały na celu aktywizację uczestników do samorozwoju w sferze psychospołecznej. Program obejmował zarówno ćwiczenia indywidualne, jak i wieczory z psychologią, które stanowiły przestrzeń do refleksji i rozwoju osobistego.

Oprócz działań w zakresie poradnictwa i warsztatów edukacyjnych, istotnym wydarzeniem było zorganizowanie konferencji pn. „Building resilience. Prężność jako kluczowy zasób dla odporności na kryzys”. Konferencja poświęcona budowaniu odporności psychicznej i społecznej zgromadziła ekspertów, którzy przedstawili badania i narzędzia wspierające radzenie sobie z kryzysami, wzmacniając działania edukacyjne w Tarnowie.

8.9 Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”

Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w dniu 1 października 2024 roku rozpoczęła realizację projektu pt. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, typ projektu A. Działania mające na celu integrację osób w szczególnie trudnej sytuacji realizowane przez gminy i powiaty, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Projekt ma na celu wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez ich pełną i trwałą integrację społeczną. Kluczowe działania skupiają się na zapewnieniu kompleksowej pomocy, rozwijaniu umiejętności społecznych oraz tworzeniu warunków, które umożliwiają uczestnikom samodzielne funkcjonowanie i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Projekt skierowany jest do mieszkańców Tarnowa, którzy zmagają się z różnorodnymi trudnościami, takimi jak kryzys bezdomności, niepełnosprawność, potrzeba wsparcia w codziennym funkcjonowaniu czy też opuszczenie placówek opieki instytucjonalnej, w tym domów pomocy społecznej. Obejmuje również osoby korzystające z pomocy społecznej, przebywające w pieczy zastępczej, a także rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Istotnym elementem projektu jest także uwzględnienie otoczenia uczestników, co oznacza, że wsparciem objęte mogą zostać również ich rodziny oraz społeczność lokalna.

Projekt oferuje wsparcie poprzedzone wielowymiarową diagnozą potrzeb, która pozwoli na opracowanie spersonalizowanych planów integracji. W zależności od sytuacji życiowej uczestników projekt oferuje szeroki zakres działań, obejmujących między innymi wsparcie psychospołeczne, rozwój umiejętności społecznych, pracę socjalną, edukację, rozwój osobisty oraz aktywizację zawodową. Dodatkowo przewidziano działania skierowane do osób przebywających w rodzinach zastępczych lub je opuszczających oraz do tych, które wymagają pomocy w procesie usamodzielniania się.

Szczególną uwagę poświęcono także osobom z niepełnosprawnościami, które będą mogły skorzystać z rozwiązań ułatwiających im codzienne funkcjonowanie. W ramach projektu zaplanowano integrację społeczną, profilaktykę zdrowotną, usługi świadczone w lokalnej społeczności, system asystentów oraz wsparcie mieszkaniowe.

Projekt nie tylko odpowiada na bieżące potrzeby uczestników, ale także ma na celu osiągnięcie długofalowych efektów społecznych. Dzięki jego realizacji możliwe będzie poprawienie sytuacji życiowej osób w trudnym położeniu, zarówno pod względem społecznym, jak i ekonomicznym, edukacyjnym oraz zdrowotnym. Ostatecznym rezultatem ma być wzrost ich samodzielności, a także większa aktywność i integracja ze społeczeństwem.

Wartość projektu wynosi 9.402.719,70 zł, w tym wysokość z Funduszy Europejskich to 7.950.380,78 zł. Okres realizacji projektu: od 1 października 2024 r. do 30 czerwca 2029 r.

9. KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2025 ROKU

Centrum zostało utworzone w celu odpowiadania na potrzeby wspólnoty samorządowej poprzez świadczenie i koordynację określonych usług społecznych. Usługi Centrum będą adresowane, jak dotychczas, do ogółu mieszkańców, przy jednoczesnym skoncentrowaniu szczególnej uwagi na osobach i rodzinach wymagających wsparcia. Zadania z zakresu pomocy społecznej będą uzupełniane kompleksowymi działaniami usługowymi realizowanymi przez Centrum.

Do kluczowych zamierzeń przewidzianych na 2025 rok należą:

1. Rozbudowa i optymalizacja sieci wsparcia psychologicznego i psychoterapeutycznego dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.
2. Rozwój systemu pieczy zastępczej, mający na celu zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków wychowawczych oraz propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
3. Pozyskiwanie i wspieranie rodzin zainteresowanych pełnieniem roli rodziny wspierającej, celem wykorzystania zasobów w środowisku.
4. Rozszerzanie oferty wsparcia dla rodzin jako kompleksowe działania zmierzające do eliminowania problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobiegania rozpadowi rodziny.
5. Wdrażanie zindywidualizowanych form wsparcia w ramach pracy socjalnej dostosowanych do potrzeb konkretnych rodzin.
6. Wzmocnienie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym rozszerzenie programów edukacyjnych i interwencyjnych.
7. Rozwój działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób wykluczonych, poprzez realizację programów wsparcia i integracji na rynku pracy.
8. Wdrożenie nowych form wsparcia dla dorosłych ze spektrum autyzmu, zapewniających im większą samodzielność i integrację społeczną.
9. Poszerzenie zakresu wsparcia dla osób starszych poprzez działania aktywizacyjne oraz inicjatywy sprzyjające integracji społecznej.
10. Zapewnianie adekwatnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz zaburzeniami psychicznymi, w tym rozszerzenie usług asystentury dla osób z niepełnosprawnościami oraz opieki wytchnieniowej.
11. Kontynuowanie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, tak aby mieszkańcy mogli jak najdłużej funkcjonować w swoich środowiskach lokalnych, ograniczając konieczność umieszczania ich w placówkach całodobowych.
12. Realizacja usług społecznych zgodnie z Programem Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026, dostosowanym do aktualnych potrzeb mieszkańców gminy.
13. Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego.
14. Aplikowanie o dofinansowanie projektów i programów ze środków zewnętrznych, w szczególności w obszarze rozwoju usług społecznych, włączenia społecznego oraz deinstytucjonalizacji.
15. Udział w realizacji zadań wynikających z przyjętych strategii, różnorodnych programów miejskich oraz gminnych.
16. Rozszerzenie działań w zakresie edukacji społecznej, zwiększających świadomość mieszkańców na temat dostępnych form wsparcia oraz budowania lokalnych sieci samopomocy.
17. Kontynuacja działań podnoszących kwalifikacje pracowników Centrum, w tym udział w szkoleniach, warsztatach i wizytach studyjnych.